

P.Z. br. 557

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/271
URBROJ: 65-19-08

Zagreb, 21. veljače 2019.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem **Konačni prijedlog zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske. aktom od 21. veljače 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Lovru Kuščevića, ministra uprave, Darka Nekića, Katicu Prpić i Josipu Riinac, državne tajnike u Ministarstvu uprave, te dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/163

Urbroj: 50301-25/06-19-7

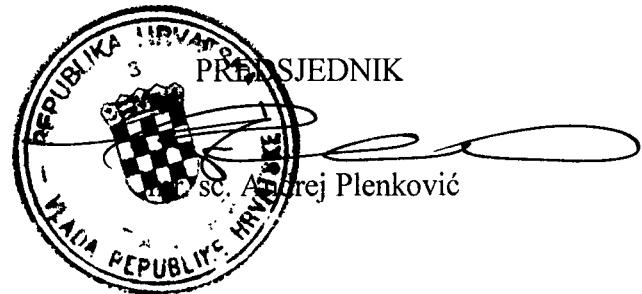
Zagreb, 21. veljače 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Lovru Kuščevića, ministra uprave, Darka Nekića, Katicu Prpić i Josipu Rimac, državne tajnike u Ministarstvu uprave, te dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZBORU VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA**

Zagreb, veljača 2019.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORU VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje izbor članova vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (u dalnjem tekstu: jedinice).

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu koji imaju rodno značenje odnose se jednakom na muški i ženski rod.

Izbor članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Članak 2.

(1) Pravo na izbor članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina određuje se sukladno odredbama ustavnog zakona kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

(2) Članovi vijeća i predstavnici nacionalnih manjina biraju se neposredno tajnim glasovanjem na razdoblje od četiri godine.

Prava i dužnosti članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Članak 3.

(1) Prava i dužnosti članova vijeća nacionalnih manjina započinju danom konstituiranja vijeća.

(2) Prava i dužnosti predstavnika nacionalnih manjina započinju prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora.

Biračko pravo

Članak 4.

(1) Pravo birati članove vijeća, odnosno predstavnike nacionalnih manjina imaju hrvatski državljeni s navršenih 18 godina života, koji su u registru birača upisani kao pripadnici nacionalne manjine koja ima pravo na vijeće, odnosno na predstavnika u jedinici te koji imaju prijavljeno prebivalište na području jedinice u kojoj se izbori provode (u dalnjem tekstu: birači).

(2) Pravo biti biran za člana vijeća, odnosno za predstavnika nacionalne manjine ima hrvatski državljanin koji na dan podnošenja prijedloga liste kandidata, odnosno kandidature nadležnom izbornom povjerenstvu ima navršenih 18 godina života te je upisan u registar birača kao pripadnik nacionalne manjine koja ima pravo na vijeće, odnosno na predstavnika u jedinici i ima prijavljeno prebivalište na području jedinice u kojoj se izbori provode.

Slobode i prava u ostvarivanju biračkog prava

Članak 5.

- (1) Jamči se sloboda opredjeljenja birača i tajnost njihova glasovanja.
- (2) Birač na istim izborima može glasovati samo jedanput.
- (3) Nitko ne može glasovati u ime druge osobe.
- (4) Nitko ne može zahtijevati izjašnjenje birača o njegovom glasačkom opredjeljenju.
- (5) Birač je slobodan objaviti svoje glasačko opredjeljenje.
- (6) Nitko ne može biti pozvan na odgovornost zbog glasovanja ili zbog toga što nije glasovao.

Raspisivanje izbora

Članak 6.

- (1) Izbole za članove vijeća nacionalnih manjina i izbole za predstavnike nacionalnih manjina raspisuje Vlada Republike Hrvatske.
- (2) Odlukama Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora iz stavka 1. ovoga članka određuje se dan provedbe izbora i jedinice u kojima će se provesti izbori za članove vijeća nacionalnih manjina, odnosno izbori za predstavnike nacionalnih manjina.
- (3) Od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 30 dana niti više od 45 dana.
- (4) Odluke o raspisivanju izbora objavljaju se u Narodnim novinama.

Održavanje izbora

Članak 7.

Izbori za članove vijeća i izbori za predstavnike nacionalnih manjina održavaju se istodobno, prve nedjelje u svibnju svake četvrte godine.

GLAVA II. **POSTUPAK KANDIDIRANJA**

POGLAVLJE I. **OSNOVNE ODREDBE**

Kandidiranje i ovlašteni predlagatelji

Članak 8.

(1) Kandidiranje je postupak predlaganja lista kandidata i kandidatura od strane ovlaštenih predlagatelja.

(2) Ovlašteni predlagatelji lista kandidata za izbor članova vijeća nacionalnih manjina i kandidatura za izbor predstavnika nacionalnih manjina su udruge nacionalnih manjina i pripadnici nacionalne manjine – birači.

Predlaganje lista kandidata i kandidatura udruga nacionalnih manjina

Članak 9.

(1) Pravo predlaganja lista kandidata i kandidatura imaju udruge koje su osnovane s ciljem zaštite nacionalnih manjina, odnosno udruge koje imaju za ciljanu skupinu nacionalnu manjinu čiji pripadnici biraju članove vijeća odnosno predstavnike nacionalnih manjina (u dalnjem tekstu: udruge nacionalnih manjina), koje su na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora upisane u Registar udruga Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: registar udruga).

(2) Liste kandidata i kandidature može predložiti jedna udruga nacionalne manjine te zajednički dvije ili više udruga iste nacionalne manjine.

(3) Udruga nacionalne manjine, odnosno dvije i više udruga iste nacionalne manjine kada predlažu zajedničku listu kandidata, odnosno kandidaturu, mogu na istim izborima, u istoj izbornoj jedinici, predložiti samo jednu listu kandidata, odnosno kandidaturu.

(4) Prijedlog liste kandidata i kandidature udruge nacionalne manjine potpisuje osoba koja je u registru udruga upisana kao osoba ovlaštena za zastupanje udruge nacionalne manjine ili od nje za to opunomoćena osoba.

Predlaganje lista kandidata i kandidatura pripadnika nacionalnih manjina-birača

Članak 10.

(1) Pravo predlaganja lista kandidata, odnosno kandidatura, sukladno odredbama ustavnog zakona kojim se uređuju prava nacionalnih manjina, imaju:

- u općini - najmanje 20 pripadnika nacionalne manjine-birača s područja općine
- u gradu - najmanje 30 pripadnika nacionalne manjine-birača s područja grada
- u županiji i Gradu Zagrebu - najmanje 50 pripadnika nacionalne manjine-birača s područja županije.

(2) Prijedlog liste kandidata, odnosno kandidature pripadnika nacionalnih manjina-birača potpisuju podnositelji liste kandidata, odnosno kandidature.

(3) Podnositelji liste kandidata, odnosno kandidature iz stavka 2. ovoga članka su prva tri po redu predlagatelja prijedloga liste kandidata, odnosno kandidature.

(4) Osobe iz stavka 3. ovoga članka mogu na istim izborima, u istoj izbornoj jedinici, biti podnositelji samo jedne liste kandidata, odnosno kandidature.

(5) Kandidat ujedno može biti podnositelj liste kandidata odnosno kandidature.

Zabrana kandidiranja

Članak 11.

(1) Za člana vijeća odnosno za predstavnika nacionalne manjine ili za njegova zamjenika ne smiju se kandidirati birači koji su policijski službenici i djelatne vojne osobe.

(2) Za člana vijeća nacionalne manjine, predstavnika nacionalne manjine ili za njegovog zamjenika u općini, gradu, županiji, odnosno Gradu Zagrebu ne smije se kandidirati birač koji istovremeno u istoj jedinici obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, župana, odnosno njegovog zamjenika koji je izabran zajedno s njim.

Zabrana višestrukog kandidiranja

Članak 12.

(1) Nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih lista kandidata za izbor članova vijeća nacionalne manjine na istim izborima, u istoj izbornoj jedinici.

(2) Nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih kandidatura za izbor predstavnika nacionalne manjine na istim izborima, u istoj izbornoj jedinici.

POGLAVLJE II.

PODNOŠENJE PRIJEDLOGA LISTA KANDIDATA I KANDIDATURA

Način podnošenja lista kandidata i kandidatura

Članak 13.

(1) Liste kandidata i kandidature podnose se na obrascima čiji sadržaj i oblik propisuje Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Državno izborno povjerenstvo) obvezatnim uputama.

(2) Prijedlozi lista kandidata i kandidatura, sastavljeni u skladu s uvjetima i na način propisan ovim Zakonom i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva, dostavljaju se nadležnom izbornom povjerenstvu.

Sadržaj prijedloga liste kandidata za članove vijeća nacionalne manjine

Članak 14.

(1) U prijedlogu liste kandidata obvezno se navode predlagatelji liste kandidata te podaci o kandidatima.

(2) Ako listu kandidata predlaže udruga nacionalne manjine, u prijedlogu se obvezno navodi naziv udruge nacionalne manjine, odnosno udruga nacionalnih manjina koje su predložile listu kandidata, na način i na jeziku na kojem su upisane u registar udruga.

(3) Ako listu kandidata predlažu pripadnici nacionalne manjine-birači, u prijedlogu se za svakog predlagatelja-birača obvezatno navode ime i prezime predlagatelja-birača, nacionalnost, adresa prebivališta, broj važeće osobne iskaznice i mjesto njezina izdavanja te potpis predlagatelja-birača.

(4) Predlagatelj liste kandidata može predložiti u:

- općini – najviše 10, a najmanje 6 kandidata
- gradu – najviše 15, a najmanje 8 kandidata te
- županiji, odnosno Gradu Zagrebu – najviše 25, a najmanje 13 kandidata.

(5) Ako predlagatelj predloži veći broj kandidata od broja propisanog u stavku 4. ovoga članka, smatra se da su pravovaljano predloženi samo kandidati zaključno do najvećeg broja kandidata propisanog u stavku 4. ovoga članka.

(6) Ako predlagatelj predloži manje kandidata od najmanjeg broja propisanog u stavku 4. ovoga članka, prijedlog nije pravovaljan.

(7) Za svakog kandidata u prijedlogu liste kandidata obvezno se navode ime i prezime, nacionalnost, adresa prebivališta, datum rođenja, osobni identifikacijski broj (OIB) i spol.

Sadržaj prijedloga kandidature za predstavnika nacionalne manjine

Članak 15.

(1) U prijedlogu kandidature obvezatno se navode predlagatelj kandidature te podaci o kandidatu za predstavnika nacionalne manjine i kandidatu za njegovog zamjenika.

(2) U prijedlogu kandidature za predlagatelja navode se podaci iz članka 14. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

(3) Za svakog kandidata za predstavnika nacionalne manjine i njegovog zamjenika, u prijedlogu kandidature obvezatno se navode podaci iz članka 14. stavka 7. ovoga Zakona.

Očitovanja uz liste kandidata i kandidature

Članak 16.

- (1) Uz prijedlog liste kandidata i kandidature dostavlja se očitovanje o prihvaćanju kandidature svakog kandidata na listi odnosno kandidaturi, ovjereni kod javnog bilježnika ili nadležnog izbornog povjerenstva.
- (2) Na očitovanju o prihvaćanju kandidature navodi se i izjava kandidata o nepostojanju zabrane kandidiranja i nepostojanju zabrane višestrukog kandidiranja.
- (3) Za davanje netočnih podataka na očitovanju iz stavka 2. ovoga članka, odgovoran je kandidat.

POGLAVLJE III.

ZAPRIMANJE PRIJEDLOGA LISTA KANDIDATA I KANDIDATURA

Rok za kandidiranje

Članak 17.

- (1) Prijedlozi lista kandidata i kandidature moraju prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od 12 dana od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora.
- (2) Nadležno izborne povjerenstvo pri zaprimanju lista kandidata i kandidatura provjerit će jesu li one podnesene sukladno odredbama ovoga Zakona i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva.
- (3) Ako nadležno izborne povjerenstvo ocijeni da lista kandidata odnosno kandidatura nije podnesena u skladu s odredbama ovoga Zakona, pozvat će podnositelja da u roku od 48 sati, a najkasnije do isteka roka za kandidiranje, ukloni uočene nedostatke.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, nadležno izborne povjerenstvo može podnositelju liste kandidata odrediti i kraći rok za uklanjanje nedostataka ako rok za kandidiranje istječe za manje od 48 sati.

Utvrđivanje pravovaljanosti i prihvaćanje lista kandidata i kandidatura

Članak 18.

- (1) Nadležno izborne povjerenstvo utvrđuje pravovaljanost predloženih lista kandidata i kandidatura, u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Pravovaljane liste kandidata i kandidature nadležno izborne povjerenstvo će prihvati, nepravodobne i nedopuštene rješenjem će odbaciti, a nepravovaljane rješenjem odbiti.
- (3) Pri utvrđivanju pravovaljanih lista kandidata i kandidatura nadležno izborne povjerenstvo postupit će u korist zaštite postupka kandidiranja, odnosno prava predlaganja lista kandidata i kandidatura.

POGLAVLJE IV.
ZBIRNA LISTA

Zbirna lista kandidata i zbirna lista kandidatura

Članak 19.

- (1) Zbirnu listu sastavlja nadležno izborno povjerenstvo nakon što utvrdi pravovaljanost predloženih lista kandidata odnosno kandidatura.
- (2) Zbirna lista kandidata sadrži redni broj te ime i prezime svih pravovaljano predloženih kandidata za članove vijeća nacionalne manjine u određenoj izbornoj jedinici.
- (3) Zbirna lista kandidatura sadrži redni broj te ime i prezime svih pravovaljano predloženih kandidata za predstavnika nacionalne manjine te ime i prezime kandidata za njegovog zamjenika u određenoj izbornoj jedinici.
- (4) Zbirna lista kandidata, odnosno zbirna lista kandidatura, osim podataka iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, sadrži i skraćeni naziv udruge, odnosno dviju ili više udruga koja je, odnosno koje su, kandidata predložile. Ako su kandidata predložili pripadnici nacionalne manjine – birači, obvezatno se uz njegovo ime i prezime navodi „kandidat pripadnika nacionalne manjine – birača“.
- (5) Na zbirnu listu kandidata, odnosno zbirnu listu kandidatura, kandidati se unose prema abecednom redu prezimena kandidata za člana vijeća, odnosno za predstavnika nacionalne manjine.
- (6) Ako se na zbirnoj listi kandidata ili zbirnoj listi kandidatura nalazi dva ili više kandidata s istim imenom i prezimenom, na zbirnoj listi se, iza imena i prezimena tih kandidata, navodi i datum njihova rođenja.
- (7) Ako su kandidati iz stavka 6. ovoga članka rođeni istog datuma, navodi se i njihova adresa prebivališta.

Objava lista

Članak 20.

- (1) Nadležna izborna povjerenstva, u roku od 48 sati od isteka roka za kandidiranje objavljaju:
  - pravovaljano predložene liste kandidata za članove vijeća nacionalnih manjina i zbirnu listu kandidata
  - pravovaljano predložene kandidature za predstavnike nacionalnih manjina i zbirnu listu kandidatura.
- (2) Objava pravovaljano predloženih lista kandidata, odnosno kandidatura sastoji se od objave podataka sadržanih u prijedlogu lista kandidata, odnosno kandidatura, osim podataka o osobnom identifikacijskom broju (OIB) kandidata.

(3) Ako su pravovaljano predloženu listu kandidata, odnosno kandidaturu predložili pripadnici nacionalnih manjina-birači, tada se u objavi navedenih lista, odnosno kandidatura za predlagatelja navode imena i prezimena podnositelja prijedloga liste kandidata, odnosno kandidature, iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Liste iz stavka 1. ovoga članka objavljaju se na oglasnoj ploči i na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbori provode, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

(5) Liste iz stavka 1. ovoga članka, nadležna izborna povjerenstva dostavit će Državnom izbornom povjerenstvu radi objave cjelovite informacije o svim listama kandidata i kandidaturama te zbirnim listama kandidata i kandidatura na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva. Objava cjelovite informacije ne predstavlja izbornu radnju u smislu zaštite izbornog prava.

Odluka o neodržavanju izbora

Članak 21.

(1) Izbori za članove vijeća, odnosno izbori za predstavnike nacionalnih manjina neće se održati ako nadležno izborno povjerenstvo ne zaprimi niti jednu pravovaljanu listu kandidata odnosno kandidaturu.

(2) Odluku o neodržavanju izbora u slučaju iz stavka 1. ovoga članka donosi izborno povjerenstvo koje je nadležno za zaprimanje lista kandidata odnosno kandidatura u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u skladu s odredbama ovoga Zakona o objavi rezultata izbora.

POGLAVLJE V. ODUSTANAK OD KANDIDATURE

Odustanak od prihvaćene liste kandidata

Članak 22.

(1) Udruge nacionalnih manjina koje su predložile prihvaćene liste kandidata mogu na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta odustati od te liste najkasnije 24 sata nakon što je lista bila objavljena od nadležnog izbornog povjerenstva.

(2) Za listu kandidata, koju su predložili pripadnici nacionalne manjine – birači, odluku o odustajanju donose podnositelji prijedloga liste kandidata iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Pisana odluka o odustanku mora prisjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Odustanak jednog ili više kandidata s liste nije dopušten nakon isteka roka za kandidiranje te se odustanak nekog od kandidata neće uvažiti i takva će lista ostati pravovaljanom s imenima svih objavljenih kandidata.

(5) U slučaju odustajanja jednog ili više kandidata s liste kandidata prije isteka roka za kandidiranje, nadležno izborno povjerenstvo će na odgovarajući način primijeniti odredbu članka 17. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

**Postupak u slučaju prihvatanja kandidature na više lista kandidata
za isto vijeće nacionalne manjine**

Članak 23.

(1) Ako je neki od kandidata dao očitovanje o prihvatanju kandidature na više lista kandidata za izbor istog vijeća nacionalne manjine, smatrat će se kandidatom samo na listi kandidata koju je nadležno izborno povjerenstvo prvo zaprimilo.

(2) Nadležno izborno povjerenstvo pozvat će predlagatelje ostalih lista iz stavka 1. ovoga članka da listu dopune drugim kandidatom u roku od 24 sata.

(3) Ako predlagatelj iz stavka 2. ovoga članka ne dopuni listu, nadležno izborno povjerenstvo postupit će u skladu s odredbom članka 18. ovoga Zakona.

Odustanak od prihvaccene kandidature

Članak 24.

(1) Udruge nacionalnih manjina koje su predložile prihvaccene kandidature, mogu na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta odustati od kandidature najkasnije 24 sata nakon što je kandidatura bila objavljena od nadležnog izbornog povjerenstva.

(2) Pisana odluka o odustanku mora prisjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Kandidat za predstavnika nacionalne manjine kojeg je predložila udruga nacionalne manjine može u roku iz stavka 1. ovoga članka odustati od kandidature uz pisani suglasnost udruge nacionalne manjine.

(4) Za prihvaccenu kandidaturu kandidata za predstavnika nacionalne manjine predloženog od pripadnika nacionalne manjine-birača, odluku o odustajanju donosi kandidat pisanim očitovanjem ovjerenim kod javnog bilježnika ili nadležnog izbornog povjerenstva.

(5) Pisana odluka o odustanku od prihvaccene kandidature mora prisjeti u nadležno izborno povjerenstvo u roku iz stavka 1. ovoga članka.

POGLAVLJE VI.
SMRT KANDIDATA

Postupak u slučaju smrti kandidata za člana vijeća nacionalne manjine

Članak 25.

(1) Ako neki od pravovaljano predloženih kandidata za člana vijeća nacionalne manjine umre u razdoblju nakon isteka roka za kandidiranje, a najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora, udruge nacionalnih manjina odnosno podnositelji liste kandidata iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona, mogu u roku od 48 sati od smrti kandidata umjesto njega predložiti novog kandidata, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Nadležno izborno povjerenstvo, neovisno o tome je li ovlašteni predlagatelj predložio novog kandidata, u roku od 24 sata od isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, donijet će i objaviti odluku o izmjeni pravovaljane liste kandidata i izmijenjenu zbirnu listu kandidata.

(3) Ako neki od kandidata za člana vijeća nacionalne manjine umre u vremenu kraćem od 15 dana prije dana održavanja izbora, zamjena kandidata obavit će u skladu sa stvcima 1. i 2. ovoga članka, a nadležno izborno povjerenstvo odredit će pomicanje održavanja izbora za članove vijeća te nacionalne manjine u toj jedinici za 7 dana.

(4) Ako u slučaju iz stavka 1. odnosno stavka 3. ovoga Zakona ovlašteni predlagatelj ne predloži novog kandidata za člana vijeća nacionalne manjine u jedinici, iz kojeg razloga bi ukupan broj pravovaljano predloženih kandidata bio manji od najmanjeg broja kandidata propisanog člankom 14. stavkom 4. ovoga Zakona, nadležno izborno povjerenstvo postupit će u skladu sa člankom 14. stavkom 6. ovoga Zakona.

Postupak u slučaju smrti kandidata za predstavnika nacionalne manjine

Članak 26.

(1) Ako neki od pravovaljano predloženih kandidata za predstavnika nacionalne manjine ili njegovog zamjenika umre u razdoblju nakon isteka roka za kandidiranje, a najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora, udruge nacionalnih manjina odnosno podnositelji kandidature iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona, mogu u roku od 48 sati od smrti kandidata umjesto njega predložiti novog kandidata, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Nadležno izborno povjerenstvo, neovisno o tome je li ovlašteni predlagatelj predložio novog kandidata u roku od 24 sata od isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, donijet će i objaviti odluku o izmjeni kandidature i izmijenjenu zbirnu listu kandidatura.

(3) Ako neki od pravovaljano predloženih kandidata za predstavnika nacionalne manjine u određenoj jedinici umre u vremenu kraćem od 15 dana prije dana održavanja izbora, zamjena kandidata obavit će su skladu sa stvcima 1. i 2. ovoga članka, a nadležno izborno povjerenstvo odredit će pomicanje održavanja izbora za predstavnika te nacionalne manjine u toj jedinici za 7 dana.

(4) Ako u slučaju iz stavka 1., odnosno stavka 3. ovoga Zakona, ovlašteni predlagatelj ne predloži novog kandidata za predstavnika nacionalne manjine u jedinici, a na navedenim izborima nema više pravovaljano predloženih kandidata, nadležno izborno povjerenstvo postupit će u skladu sa člankom 21. ovoga Zakona.

GLAVA III. IZBORNA PROMIDŽBA

Trajanje i sadržaj izborne promidžbe

Članak 27.

- (1) Izborna promidžba počinje prvog dana od dana objave zbirnih lista.
- (2) Sudionici izborne promidžbe, u smislu stavka 1. ovoga članka su kandidati i predlagatelji lista kandidata i kandidatura iz članka 9. i članka 10. stavka 3. ovoga Zakona.
- (3) Izbornom promidžbom smatraju se radnje sudionika izborne promidžbe, poduzete u vremenskom razdoblju iz stavka 1. ovoga članka, a kojima se pozivaju birači da glasuju za određene kandidate, predstavljaju biračima izborni programi te kojima se utječe ili može utjecati na birače.

Način vođenja izborne promidžbe

Članak 28.

- (1) Sudionici izborne promidžbe vode izbornu promidžbu slobodno, otvoreno i javno.
- (2) U izbornoj promidžbi nije dopušteno pozivati na nasilje, širiti nacionalnu, vjersku ili rasnu mržnju, poticati diskriminaciju i neravnopravnost po bilo kojoj osnovi, vrijeđati, omalovažavati ili iznositi neistine o drugim sudionicima izbora.

Troškovi izborne promidžbe

Članak 29.

- (1) Udruga nacionalne manjine iz članka 9. ovoga Zakona koja na izborima dobije najmanje jednog člana vijeća ili predstavnika nacionalne manjine u toj jedinici, ostvaruje pravo na naknadu troškova izborne promidžbe.
- (2) Ako su članove vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine, kandidirali pripadnici nacionalnih manjina-birači iz članka 10. ovoga Zakona, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe ostvarit će vijeće odnosno predstavnik nacionalne manjine koji je izabran.
- (3) Pravo na naknadu troškova ostvaruje se nakon objave konačnih rezultata izbora, a financijska sredstva osiguravaju se u proračunu jedinice na čijem području se izbori provode.
- (4) Visinu naknade troškova izborne promidžbe utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, odlukom koju donosi istodobno s odlukama o raspisivanju izbora.

GLAVA IV.
IZBORNA TIJELA

Vrste izbornih tijela

Članak 30.

(1) Izborna tijela za provedbu izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina su Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva te birački odbori.

(2) Gradska i općinska izborna povjerenstva mogu se imenovati u istom sastavu za provedbu izbora u više gradova i općina.

POGLAVLJE I.
IZBORNA POVJERENSTVA

Državno izborno povjerenstvo

Članak 31.

(1) Državno izborno povjerenstvo je stalno i neovisno državno tijelo.

(2) Sastav, način izbora predsjednika, potpredsjednika i članova Državnog izbornog povjerenstva, djelokrug, način rada i odlučivanja te druga pitanja od značaja za obavljanje poslova iz djelokruga Državnog izbornog povjerenstva uređena su posebnim zakonima.

Obvezatne upute i obrasci

Članak 32.

(1) Državno izborno povjerenstvo donosi obvezatne upute u postupku pripreme i provedbe izbora koje se objavljaju u Narodnim novinama i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

(2) Propisani obrasci u postupku pripreme i provedbe izbora objavljaju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, a Državno izborno povjerenstvo posebnom odlukom određuje koji će se obrasci tiskati u državnoj tiskari.

Jedinstvena informatička podrška

Članak 33.

(1) Državno izborno povjerenstvo osigurava jedinstvenu informatičku podršku za provedbu izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina.

(2) Jedinstvena informatička podrška iz stavka 1. ovoga članka, obuhvaća jedinstveni način provedbe kandidatura i kontrole lista kandidata i kandidatura, jedinstveni način obrade rješenja o izbornim tijelima i biračkim mjestima, jedinstvenu kontrolu zapisnika o radu izbornih tijela, jedinstvenu metodu obrade rezultata glasovanja i druge informatičke usluge bitne za provedbu izbora.

(3) Sredstva za provedbu jedinstvene informatičke podrške iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Sastav izbornih povjerenstava

Članak 34.

(1) Županijska izborna povjerenstva, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva čine predsjednik, potpredsjednik i četiri člana (u dalnjem tekstu: članovi izbornog povjerenstva).

(2) Predsjednik i potpredsjednik izbornog povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka pravne su struke.

(3) Članovi izbornog povjerenstva ne mogu biti kandidati, niti promatrači na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina koji se istovremeno provode.

Nadležnost za imenovanje izbornih povjerenstava

Članak 35.

(1) Državno izborno povjerenstvo imenuje županijska izborna povjerenstva i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba.

(2) Županijsko izborno povjerenstvo imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području.

Rok za imenovanje izbornih povjerenstava

Članak 36.

Izborna povjerenstva imenuju se odmah po donošenju odluka o raspisivanju izbora, a najkasnije do stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora.

Donošenje odluka izbornih povjerenstava

Članak 37.

Izborno povjerenstvo donosi odluke većinom glasova svih članova.

POGLAVLJE II.
PRAVA I OBVEZE IZBORNIH TIJELA

Prava i obveze Državnog izbornog povjerenstva

Članak 38.

Državno izborno povjerenstvo:

1. brine se o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina
2. propisuje i objavljuje obvezatne upute iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona
3. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona
4. imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava i Izbornog povjerenstva Grada Zagreba
5. nadzire rad i pruža stručnu pomoć izbornim povjerenstvima
6. provodi edukacije članova izbornih povjerenstava
7. objavljuje na svojoj mrežnoj stranici informaciju o pravovaljano predloženim listama kandidata i kandidaturama i zbirne liste kandidata i kandidatura za izbor članova vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama
8. objavljuje na svojoj mrežnoj stranici informaciju o rezultatima glasovanja na izborima
9. informira građane o provedbi izbora te mogućnosti ostvarenja zaštite biračkog prava u izbornom postupku
10. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
11. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i posebnim propisima.

Županijsko izborno povjerenstvo

Članak 39.

Županijsko izborno povjerenstvo:

1. brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u županiji
2. obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
3. imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području i nadzire njihov rad
4. provodi edukacije članova gradskih i općinskih izbornih povjerenstava
5. provodi edukaciju biračkih odbora zajedno sa gradskim i općinskim izbornim povjerenstvima
6. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u županiji
7. zaprima prijedloge liste kandidata i kandidatura, utvrđuje njihovu pravovaljanost te na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje liste kandidata i kandidature, sastavlja i objavljuje zbirnu listu kandidata za izbor članova vijeća, odnosno zbirnu listu kandidatura za izbor predstavnika nacionalnih manjina u županiji, te donosi odluku o neodržavanju izbora u skladu s odredbama ovoga Zakona
8. nadzire pravilnost izborne promidžbe na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u županiji, u skladu s ovim Zakonom
9. utvrđuje i objavljuje rezultate izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u županiji

10. objavljuje rezultate izbora na mrežnoj stranici županije za izbor članova vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u gradovima i općinama na svom području
11. određuje članove stručnog tima za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova, kao i visinu naknade članova stručnog tima
12. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
13. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i posebnim propisima.

Izborno povjerenstvo Grada Zagreba

Članak 40.

Izborno povjerenstvo Grada Zagreba:

1. izravno brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu
2. obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
3. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu
4. zaprima prijedloge liste kandidata i kandidatura, utvrđuje njihovu pravovaljanost te na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje liste kandidata i kandidature, sastavlja i objavljuje zbirnu listu kandidata za izbore članova vijeća, odnosno zbirnu listu kandidatura za izbore predstavnika nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, te donosi odluku o neodržavanju izbora u skladu s odredbama ovoga Zakona
5. određuje biračka mjesta na svom području
6. imenuje i raspušta biračke odbore na svom području i nadzire njihov rad
7. provodi edukacije članova biračkih odbora
8. nadzire pravilnost izborne promidžbe na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, u skladu s ovim Zakonom
9. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području
10. objavljuje rezultate izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu
11. utvrđuje i objavljuje rezultate izbora po biračkim mjestima na svojem području na mrežnim stranicama Grada Zagreba
12. određuje članove stručnog tima za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova, kao i visinu naknade članova stručnog tima
13. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
14. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i posebnim propisima.

Gradsko i općinsko izborno povjerenstvo

Članak 41.

Gradsko i općinsko izborno povjerenstvo:

1. izravno brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u gradu, odnosno općini
2. obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
3. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u gradu, odnosno općini
4. zaprima prijedloge liste kandidata i kandidatura, utvrđuje njihovu pravovaljanost te na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje liste kandidata i kandidature, sastavlja i objavljuje zbirnu listu kandidata za izbore članova vijeća, odnosno zbirnu listu kandidatura za izbore

predstavnika nacionalnih manjina u gradu odnosno općini, te donosi odluku o neodržavanju izbora u skladu s odredbama ovoga Zakona

5. određuje biračka mjesta na svom području
6. imenuje i raspušta biračke odbore na području grada, odnosno općine i nadzire njihov rad
7. provodi edukacije članova biračkih odbora
8. nadzire pravilnost izborne promidžbe na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u gradu, odnosno općini, u skladu s ovim Zakonom
9. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u županiji, na biračkim mjestima na svom području i dostavlja ih županijskom izbornom povjerenstvu zajedno sa zapisnikom o svom radu, u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mesta
10. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u gradu, odnosno općini
11. utvrđuje i objavljuje rezultate izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u gradu, odnosno općini
12. određuje članove stručnog tima za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova, kao i visinu naknade članova stručnog tima
13. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
14. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i posebnim propisima.

POGLAVLJE III. BIRAČKI ODBORI

Birački odbor

Članak 42.

Birački odbor je izborno tijelo koje neposredno provodi izbore na biračkom mjestu te osigurava pravilnost i tajnost glasovanja.

Sastav biračkih odbora

Članak 43.

- (1) Birački odbor čine predsjednik, potpredsjednik i četiri člana (u dalnjem tekstu: članovi biračkog odbora).
- (2) Predsjednik i potpredsjednik biračkog odbora po mogućnosti su pravne struke.
- (3) Članovi biračkog odbora ne mogu biti kandidati, niti promatrači na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina koji se istovremeno provode.

Nadležnost za imenovanje biračkih odbora

Članak 44.

Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva imenuju članove biračkih odbora na svom području.

Rok za imenovanje biračkih odbora

Članak 45.

Birački odbori imenuju se najkasnije 20 dana od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora.

Donošenje odluka biračkog odbora

Članak 46.

Birački odbor donosi odluke većinom glasova svih članova.

**POGLAVLJE IV.
NAKNADA ZA RAD ČLANOVA IZBORNIH TIJELA**

Naknada za rad članova izbornih tijela

Članak 47.

(1) Članovi izbornih tijela imaju pravo na naknadu za svoj rad na izborima koja se ne smatra primitim tih osoba od kojeg se utvrđuje dohodak prema zakonu kojim se utvrđuje i plaća porez na dohodak.

(2) Sredstva za naknadu za rad članova izbornih tijela osiguravaju se u proračunu jedinice u skladu sa člankom 79. ovoga Zakona.

(3) Visinu naknade za rad članova izbornih tijela utvrđuje, prije svakih izbora Vlada Republike Hrvatske, na osnovi mjerila i prijedloga Državnog izbornog povjerenstva, posebnom odlukom koju donosi istodobno s odlukama o raspisivanju izbora.

Suradnja i pomoć drugih tijela u provedbi izbora

Članak 48.

(1) Tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica te pravne osobe s javnim ovlastima dužna su surađivati s nadležnim izbornim povjerenstvima i osigurati stručnu pomoć potrebnu za provedbu izbora.

(2) Prostor i tehničke uvjete za provedbu izbora dužni su bez naknade osigurati državna tijela, jedinice i javne ustanove.

(3) Za potrebe provedbe izbora, jedinice su dužne bez naknade osigurati na svojoj mrežnoj stranici prostor namijenjen za objavu akata, priopćenja, obavijesti i drugih podataka izbornog povjerenstva koje je imenovano za provedbu izbora za područje te jedinice.

GLAVA V. BIRAČKA MJESTA

Biračko mjesto

Članak 49.

- (1) Biračko mjesto je prostor u kojem se obavlja glasovanje.
- (2) Biračko mjesto ne može biti određeno u vjerskom objektu, objektu u vlasništvu, najmu, zakupu ili trajnom korištenju političke stranke, udruge nacionalne manjine ili kandidata koji sudjeluje na izborima te u prostorijama koje svojom namjenom nisu primjerene za provedbu izbora.
- (3) Za svako biračko mjesto odredit će se u pravilu posebna prostorija.

Određivanje biračkih mjesta

Članak 50.

Biračka mjesta određuju se vodeći računa o prostornoj udaljenosti biračkog mjeseta, broju birača u jedinici, pristupačnosti biračkog mjeseta osobama s invaliditetom te o veličini prostorije za glasovanje.

Nadležnost za određivanje biračkih mjesta

Članak 51.

Biračka mjesta određuje Izborno povjerenstvo Grada Zagreba te gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području.

Rok za određivanje biračkih mjesta

Članak 52.

- (1) Biračka mjesta određuju se najkasnije 15 dana od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora.
- (2) Objava o biračkim mjestima sadrži: redni broj biračkog mjeseta, sjedište, odnosno potpunu adresu s naznakom prostora u kojem se nalazi, popis pripadajućih ulica, trgova i naselja uz naznaku birača koji glasuju na tom biračkoj mjestu.
- (3) Odluka o određivanju biračkih mjesteta objavljuje se na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici jedinice.
- (4) Objava biračkih mjesteta obavlja se u obliku oglasa (plakata) na mjestima uobičajenog oglašavanja u jedinicama i mjestima većeg okupljanja građana.

GLAVA VI.
NAČIN IZBORA ČLANOVA VIJEĆA I PREDSTAVNIKA
NACIONALNIH MANJINA

Način izbora članova vijeća nacionalnih manjina

Članak 53.

(1) Članovi vijeća nacionalnih manjina biraju se većinskim izbornim sustavom na način da cijelo područje jedinice čini jednu izbornu jedinicu.

(2) U vijeća nacionalnih manjina općine bira se 10 članova, u vijeća nacionalnih manjina grada bira se 15 članova, a u vijeće nacionalnih manjina županije, odnosno Grada Zagreba, bira se 25 članova pripadnika nacionalne manjine, sukladno ustavnom zakonu kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

(3) Za članove vijeća nacionalne manjine izabrani su kandidati redoslijedom dobivenog najvećeg broja glasova birača koji su glasovali.

(4) Ako se zbog istog broja dobivenih glasova kandidata ne može utvrditi broj izabranih kandidata iz stavka 2. ovoga članka, izabranima će se smatrati manji broj kandidata od broja članova vijeća nacionalnih manjina iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Broj izabranih kandidata iz stavka 4. ovoga članka ne može biti manji od 6 članova u vijeću nacionalnih manjina općine, 8 članova u vijeću nacionalne manjine grada, odnosno 13 članova u vijeću nacionalne manjine županije, odnosno Grada Zagreba.

(6) Ako bi zbog istog broja dobivenih glasova pojedinih kandidata broj članova vijeća bio manji od broja iz stavka 5. ovoga članka, održat će se drugi krug glasovanja četrnaesti dan nakon održanog prvog kruga glasovanja.

(7) U drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između kandidata koji se u prvom krugu glasovanja smatraju neizabranima zbog istog broja dobivenih glasova u prvom krugu glasovanja.

Način izbora predstavnika nacionalnih manjina

Članak 54.

(1) Predstavnici nacionalnih manjina biraju se većinskim izbornim sustavom na način da cijelo područje jedinice čini jednu izbornu jedinicu.

(2) Za predstavnika nacionalne manjine izabran je kandidat koji je dobio najveći broj glasova birača koji su glasovali.

(3) Ako dva ili više kandidata imaju isti najveći broj glasova, održat će se drugi krug glasovanja četrnaesti dan nakon održanog prvog kruga glasovanja.

(4) U drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između kandidata koji su u prvom krugu dobili isti broj glasova.

GLAVA VII.
PROVEDBA IZBORA ČLANOVA VIJEĆA I PREDSTAVNIKA
NACIONALNIH MANJINA

POGLAVLJE I.
GLASOVANJE

Mjesto i način glasovanja

Članak 55.

- (1) Glasovanje za izbor članova vijeća nacionalnih manjina i predstavnike nacionalnih manjina jedinice obavlja se na biračkim mjestima na području općine, grada, županije i Grada Zagreba.
- (2) Glasovanje se obavlja osobno glasačkim listićem.
- (3) Glasuje se samo za kandidate navedene na glasačkom listiću.
- (4) Na izborima za članove vijeća nacionalne manjine glasački listić popunjava se tako da se zaokruži redni broj ispred imena najmanje jednog a najviše onoliko kandidata koliko ih se bira u toj jedinici.
- (5) Na izborima za predstavnika nacionalne manjine glasački listić popunjava se tako da se zaokruži redni broj ispred imena jednog kandidata za kojeg birač glasuje.

Sadržaj glasačkog listića

Članak 56.

- (1) Glasački listić sadrži:
  1. naznaku Državnog izbornog povjerenstva i izbornog povjerenstva koje provodi izbole
  2. naznaku izbora na koje se odnosi i datum održavanja izbora
  3. uputu o načinu glasovanja
  4. redni broj, ime i prezime kandidata te podatke u skladu s odredbom članka 19. stavka 4. Zakona
  5. pečat nadležnog izbornog povjerenstva te
  6. serijski broj listića.
- (2) Osim podatka iz stavka 1. ovoga članka, glasački listić može sadržavati i podatke u skladu s odredbama članka 19. stavaka 6. i 7. ovoga Zakona.
- (3) Na izborima predstavnika nacionalne manjine na glasačkom listiću se uz ime i prezime kandidata za predstavnika nacionalne manjine navodi i ime i prezime kandidata za njegovog zamjenika.
- (4) Kandidati se navode na glasačkom listiću onim redom kojim su navedeni na zbirnoj listi kandidata, odnosno na zbirnoj listi kandidatura.

(5) Glasački se listić tiska u tiskari ovlaštenoj za tiskanje službenog lista Republike Hrvatske, a nadzor obavlja nadležno izborno povjerenstvo.

Vrijeme glasovanja

Članak 57.

(1) Glasovanje traje neprekidno od sedam do devetnaest sati.

(2) Biračka mjesta se zatvaraju u devetnaest sati, a biračima koji su se u to vrijeme zatekli na biračkom mjestu mora se omogućiti glasovanje.

**POGLAVLJE II.
RADNJE IZBORNIH TIJELA NA IZBORNİ DAN**

Obveze biračkog odbora prije otvaranja biračkog mesta

Članak 58.

(1) Birački odbor uređuje prostorije biračkog mesta u pravilu dan prije izbora, a najkasnije jedan sat prije početka glasovanja.

(2) Birački odbor provjerit će je li sav promidžbeni materijal vezan uz izbornu promidžbu uklonjen s biračkog mesta i iz njegove neposredne blizine (u krugu od oko 50 metara), a u protivnom će isti ukloniti.

(3) Svako biračko mjesto mora se opremiti i urediti na način da se osigura tajnost glasovanja tako da nitko drugi ne može vidjeti kako je birač popunio glasački listić.

(4) Na biračkom mjestu može se isticati grb i zastava Republike Hrvatske, obilježja županije, grada odnosno općine u skladu sa njihovim statutima te znamenje i simboli nacionalnih manjina sukladno odredbama ustavnog zakona kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

(5) Birački odbor dužan je prije otvaranja biračkog mesta, na biračima vidljivom mjestu istaknuti oglase sa svim zbirnim listama kandidata i kandidatura i pravovaljanim listama kandidata i kandidatura za koje se glasuje na tom biračkom mjestu.

(6) Birački odbor dužan je na prednju stranu svake glasačke kutije istaknuti glasački listić kakav se ubacuje u tu glasačku kutiju.

Obveza biračkog odbora nakon otvaranja biračkog mesta

Članak 59.

(1) Za vrijeme trajanja glasovanja na biračkom mjestu stalno moraju biti prisutni predsjednik ili potpredsjednik biračkog odbora te najmanje dva člana biračkog odbora.

(2) Predsjednik biračkog odbora na početku rada odredit će zaduženja pojedinih članova biračkog odbora.

(3) Birački odbor dužan je i ovlašten osiguravati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja biračkog mjesta.

(4) Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik odnosno potpredsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije koja je na biračkom mjestu dužna postupiti u okviru svojih zakonskih ovlasti.

(5) Nitko, osim pripadnika policije koji je na biračko mjesto došao na poziv predsjednika odnosno potpredsjednika biračkog odbora, ne smije doći na biračko mjesto naoružan.

Obveza biračkog odbora prema biračima na biračkom mjestu

Članak 60.

(1) Birački odbor dužan je za svakog birača koji pristupi glasovanju utvrditi identitet i provjeriti je li upisan u izvadak iz popisa birača za to biračko mjesto.

(2) Identitet birača utvrđuje se javnom ispravom s fotografijom na osnovi koje se može nedvojbeno utvrditi identitet birača.

(3) Ako birač nije upisan u izvadak iz popisa birača, birački odbor neće mu dozvoliti glasovanje, osim ako birač svoje biračko pravo na tom biračkom mjestu ne dokaže potvrdom nadležnog državnog tijela.

(4) Potvrdu iz stavka 3. ovoga članka birač je dužan predati biračkom odboru i ona je sastavni dio izvadka iz popisa birača za to biračko mjesto.

(5) Nakon utvrđivanja prava na glasovanje, birački odbor biraču predaje glasački listić, objašnjava način popunjavanja i upućuje ga na mjesto za glasovanje.

Omogućavanje glasovanja biraču koji ne može samostalno glasovati

Članak 61.

Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti i uputi označiti kandidata za kojeg birač glasuje.

Omogućavanje glasovanja biraču kojem je biračko mjesto nedostupno

Članak 62.

(1) Birač koji zbog teže bolesti, tjelesnog oštećenja ili nemoći nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, može o tome obavijestiti nadležno izbornu povjerenstvo najranije tri dana prije dana održavanja izbora ili birački odbor na dan održavanja izbora.

(2) Nadležna izborna povjerenstva zaprimljene zahtjeve birača za glasovanje izvan biračkog mjeseta iz stavka 1. ovoga članka predaju nadležnim biračkim odborima uz cjelokupni izborni materijal.

(3) Birački odbor će biraču iz stavka 1. ovoga članka, koji je o nemogućnosti pristupa na biračko mjesto pravovremeno obavijestio izborno povjerenstvo ili na dan izbora do 12 sati birački odbor, omogućiti glasovanje na adresi njegova prebivališta.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, kada je birački odbor na dan provođenja izbora, ali nakon 12 sati, obaviješten da birač koji ne može pristupiti biračkom mjestu želi glasovati, ili ako se povodom pravovremene obavijesti birača iz stavka 3. ovoga članka pojave druge okolnosti zbog kojih bi uredno provođenje izbora na biračkom mjestu bilo dovedeno u pitanje, tom će biraču birački odbor omogućiti glasovanje na adresi njegova prebivališta ako birački odbor ocijeni da će takvo glasovanje moći provesti bez ometanja glasovanja na biračkom mjestu i ako to tehnički uvjeti dozvoljavaju.

(5) Nakon što birački odbor utvrdi da je birač koji je podnio zahtjev za glasovanje izvan biračkog mjesta upisan u izvadak iz popisa birača koji je dostavljen na biračko mjesto, predsjednik biračkog odbora određuje najmanje dva člana biračkog odbora koji će birača posjetiti na adresi njegova prebivališta gdje se nalazi i omogućiti mu glasovanje.

(6) Birač je dužan najmanje jedanput presavinuti glasački listić na kojem je glasovao, staviti ga u posebnu omotnicu i zatvoriti je. Član biračkog odbora dužan je nakon povratka na biračko mjesto predati omotnicu predsjedniku odnosno potpredsjedniku biračkog odbora.

(7) Predsjednik odnosno potpredsjednik biračkog odbora presavinuti glasački listić iz omotnice odmah ubacuje u glasačku kutiju na biračkom mjestu.

(8) Biraču koji pristupi na biračko mjesto, ali mu je zbog invaliditeta onemogućena pristupačnost biračkom mjestu, omogućit će se glasovanje ispred biračkog mjeseta te će se na odgovarajući način primijeniti odredbe stavka 5., 6. i 7. ovoga članka.

(9) Birački odbor dužan je u zapisnik o radu biračkog odbora poimenično navesti glasovanje birača iz članka 61. stavka 2. ovoga Zakona te stavaka 1. i 8. ovoga članka.

Obveze biračkog odbora nakon glasovanja

Članak 63.

(1) Po završenom glasovanju birački odbor najprije će prebrojati neupotrijebljene glasačke listiće, staviti ih u posebnu omotnicu i zatvoriti.

(2) Nakon toga birački odbor utvrdit će ukupan broj birača koji su pristupili glasovanju na tom biračkom mjestu prema izvatku iz popisa birača i priloženim potvrdoma za glasovanje.

(3) Nakon utvrđivanja ukupnog broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor otvoriti će glasačku kutiju i prebrojati glasačke listiće.

Prebrojavanje glasačkih listića

Članak 64.

(1) Ako se nakon prebrojavanja glasačkih listića utvrđi da je njihov broj isti ili manji od utvrđenog broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor će utvrditi broj glasova na tom biračkom mjestu prema broju glasačkih listića.

(2) Ako se nakon prebrojavanja glasačkih listića utvrđi da je njihov broj veći od utvrđenog broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor će o tome sastaviti službenu bilješku u zapisniku o radu biračkog odbora te utvrditi broj glasova na tom biračkom mjestu prema broju glasačkih listića.

Utvrđivanje broja glasova

Članak 65.

Broj glasova, koji je osvojio svaki pojedini kandidat, birački odbor utvrđuje na osnovi važećih glasačkih listića.

Važeći glasački listić

Članak 66.

Važeći glasački listić jest onaj iz kojega se na siguran i nedvojben način može utvrditi za kojeg je kandidata/kandidate birač glasovao.

Nevažeći glasački listić

Članak 67.

Nevažeći glasački listić jest:

1. neispunjeli glasački listić
2. glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi za kojeg je kandidata/kandidate birač glasovao
3. glasački listić na kojem je birač glasovao za više kandidata od broja kandidata koji se bira u toj jedinici.

POGLAVLJE III. UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA

Zapisnik o radu biračkog odbora

Članak 68.

(1) Zapisnik o radu biračkog odbora na izborima članova vijeća odnosno na predstavnika nacionalnih manjina obvezatno sadrži podatke o glasovanju na određenom biračkom mjestu, a naročito:

- broj birača upisan u izvatu iz popisa birača i broj birača koji su predali potvrdu nadležnog tijela (potvrda za glasovanje)
- ukupan broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvatu iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača koji su glasovali prema glasačkim listićima
- podatke o biračima, koji su glasovali izvan biračkog mjesta
- broj i podatke o biračima koji su glasovali na biračkom mjestu uz pomoć druge osobe
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića
- broj glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat.

(2) Svaki član biračkog odbora ovlašten je dati pisane primjedbe na zapisnik.

(3) Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora, a mora ga potpisati najmanje njih četiri, od kojih jedan mora biti predsjednik ili potpredsjednik biračkog odbora.

(4) Ako član biračkog odbora odbije potpisati zapisnik ili ga iz drugog razloga ne potpiše, o tome se u zapisniku sastavlja službena bilješka, u kojoj se utvrđuje činjenica odbijanja potpisivanja i razlozi odbijanja, ako ih član biračkog odbora navede.

(5) Svaki član biračkog odbora ima pravo na presliku zapisnika o radu biračkog odbora.

(6) Zapisnik o radu biračkog odbora ima snagu javne isprave, a njegov sadržaj se može osporavati u postupku zaštite izbornog prava u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Dostava izbornog materijala sa biračkih mjesta
nadležnim izbornim povjerenstvima

Članak 69.

Birački odbor dostavlja zapisnik o svom radu i ostali izborni materijal s biračkog mjesta nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije u roku od 12 sati od zatvaranja biračkog mjesta.

Ponavljanje glasovanja na pojedinom biračkom mjestu

Članak 70.

(1) Ako dostavljen zapisnik o radu biračkog odbora sadrži službenu bilješku iz članka 64. stavka 2. ovoga Zakona, takav zapisnik se ne unosi u informatički sustav, prije nego što nadležno izborni povjerenstvo utvrdi je li višak glasačkih listića mogao utjecati na rezultat izbora.

(2) Nadležno izborni povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka je izborni povjerenstvo koje je nadležno za utvrđivanje rezultata izbora na koje se zapisnik odnosi.

(3) Ako zapisnik o radu biračkog odbora birački odbor nije dostavio tom izbornom povjerenstvu, izborne povjerenstvo koje je preuzele zapisnik o radu biračkog odbora, dužno je isti, bez odgode, dostaviti izbornom povjerenstvu nadležnom za utvrđivanje rezultata izbora na koje se zapisnik odnosi.

(4) Ako nadležno izborne povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka, prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja utvrdi da višak glasačkih listića nije mogao utjecati na rezultat izbora, unijet će podatke iz zapisnika iz stavka 1. ovoga članka u informatički sustav.

(5) Ako nadležno izborne povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka, prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja utvrdi da je višak glasačkih listića mogao utjecati na rezultat izbora, odredit će ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu, koje će se obaviti sedmog dana od dana prvog glasovanja.

(6) Ako je na tom biračkom mjestu održano istovremeno više različitih vrsta izbora, ponavljanje glasovanja određuje se samo za one izbore na kojima je utvrđen višak glasačkih listića.

Sadržaj zapisnika o radu izbornih povjerenstava

Članak 71.

(1) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva na izborima za članove vijeća, odnosno za predstavnike nacionalnih manjina obvezatno sadrži:

- broj birača upisanih u izvacima iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- ukupan broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača koji su glasovali prema glasačkim listićima
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića
- broj glasova koji je dobio svaki pojedini kandidat.

(2) Gradsko, odnosno općinsko izborne povjerenstvo u zapisnik iz stavka 1. ovoga članka, unosi podatke o glasovanju za područje grada, odnosno općine, Izborne povjerenstvo Grada Zagreba podatke o glasovanju za područje Grada Zagreba, a županijsko izborne povjerenstvo podatke o glasovanju za područje županije.

(3) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva potpisuju svi članovi izbornog povjerenstva, a mora ga potpisati najmanje njih četiri, od kojih jedan mora biti predsjednik ili potpredsjednik izbornog povjerenstva.

(4) Ako član izbornog povjerenstva odbije potpisati zapisnik ili ga iz drugog razloga ne potpiše, o tome se u zapisniku sastavlja službena bilješka, u kojoj se utvrđuje činjenica odbijanja potpisivanja i razlozi odbijanja, ako ih član izbornog povjerenstva navede.

(5) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva ima snagu javne isprave, a njegov sadržaj se može osporavati u postupku zaštite izbornog prava u skladu s odredbama ovoga Zakona.

POGLAVLJE IV.
UNOS PODATAKA IZ ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH TIJELA
U INFORMATIČKI SUSTAV, ROKOVI ZA SASTAVLJANJE
I DOSTAVA ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH POVJERENSTAVA

Unos podataka u informatički sustav

Članak 72.

(1) Gradska i općinska izborna povjerenstva, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja biračkih mjesta, unose u informatički sustav podatke iz zapisnika o radu biračkih odbora sa svog područja te sastavljuju zapisnik o svom radu.

(2) Gradska i općinska izborna povjerenstva bez odgode dostavljaju zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom nadležnom županijskom izbornom povjerenstvu, na izborima članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u županiji.

Zapisnik o radu izbornih povjerenstava

Članak 73.

Županijska izborna povjerenstva i Izborne povjerenstvo Grada Zagreba, najkasnije u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta, odnosno u roku od 6 sati od dostave zapisnika o radu gradskih i općinskih izbornih povjerenstava županijskom izborno povjerenstvu, s ostalim izbornim materijalom, sastavljaju zapisnik o svom radu.

POGLAVLJE V.
UTVRĐIVANJE I OBJAVA REZULTATA IZBORA

Nadležnost za utvrđivanje rezultata izbora

Članak 74.

(1) Rezultate izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u županiji, utvrđuje nadležno županijsko izborno povjerenstvo.

(2) Rezultate izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, utvrđuje Izborne povjerenstvo Grada Zagreba.

(3) Rezultate izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u gradu, utvrđuje nadležno gradsko izborno povjerenstvo.

(4) Rezultate izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u općini, utvrđuje nadležno općinsko izborno povjerenstvo.

Objava privremenih podataka

Članak 75.

(1) Nadležno izborno povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, objavit će, tijekom trajanja glasovanja, privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

(2) Nakon zatvaranja biračkih mesta, nadležno izborno povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, može objavljivati privremene i nepotpune rezultate izbora.

Sadržaj odluke o rezultatima izbora

Članak 76.

(1) U odluci o utvrđivanju rezultata izbora članova vijeća, odnosno izbora predstavnika nacionalnih manjina, obvezno se navodi:

1. broj birača upisanih u popis birača jedinice
2. broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
3. broj birača koji su glasovali prema glasačkim listićima
4. broj važećih i nevažećih glasačkih listića
5. imena i prezimena kandidata, prema redoslijedu dobivenih glasova
6. broj dobivenih glasova za svakog pojedinog kandidata
7. ime i prezime izabranog kandidata.

(2) U slučaju iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona, u odluci o utvrđivanju rezultata izbora članova vijeća nacionalnih manjina, umjesto imena i prezimena izabranih kandidata iz točke 6. stavka 1. ovoga članka, utvrđuje se održavanje drugog kruga glasovanja s naznakom dana održavanja drugog kruga glasovanja te imena i prezimena kandidata koji sudjeluju u drugom krugu glasovanja.

(3) U slučaju iz članka 54. stavka 3. ovoga Zakona, u odluci o utvrđivanju rezultata izbora predstavnika nacionalnih manjina, umjesto imena i prezimena izabranog kandidata iz točke 6. stavka 1. ovoga članka, utvrđuje se održavanje drugog kruga glasovanja s naznakom dana održavanja drugog kruga glasovanja te imena i prezimena kandidata koji sudjeluju u drugom krugu glasovanja.

Objava odluke o rezultatima izbora

Članak 77.

(1) Odluka o rezultatima izbora članova vijeća nacionalnih manjina, odnosno izbora predstavnika nacionalnih manjina objavljuje se na mrežnoj stranici i oglasnoj ploči jedinice u kojoj se izbori provode, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

(2) Cjelovita informacija o rezultatima izbora iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

(3) Objava cjelovite informacije o rezultatima izbora na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva ne predstavlja izbornu radnju u smislu zaštite izbornog prava.

Odluka o konačnim rezultatima izbora

Članak 78.

(1) Rezultati izbora postaju konačni istekom rokova za zaštitu izbornog prava, odnosno danom donošenja odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Ustavni sud) povodom žalbe podnesene u postupku zaštite izbornog prava.

(2) Nadležno izborne povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora, će bez odgode donijeti odluku o konačnim rezultatima izbora, u kojoj se, uz podatke iz članka 76. ovoga Zakona, navodi dan konačnosti rezultata izbora.

(3) Odluka o konačnim rezultatima izbora objavljuje se na mrežnoj stranici jedinice, u kojoj se provode izbori.

(4) Cjelovita informacija o konačnim rezultatima izbora objavljuje se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

GLAVA VIII. TROŠKOVI PROVEDBE IZBORA

Sredstva za provedbu izbora

Članak 79.

(1) Sredstva za pokriće troškova izbora pojedine jedinice osiguravaju se u proračunu jedinice.

(2) Sredstva potrebna za izvršenje obveza Državnog izbornog povjerenstva iz ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(3) Kada se istodobno održavaju izbori za članove vijeća nacionalnih manjina jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno predstavnika nacionalne manjine, svaka jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave snosi troškove naknade za svoje izborne povjerenstvo i svoja stručna tijela i osobe, a naknadu za biračke odbore i zajedničke materijalne troškove jedinice snose u jednakim dijelovima.

(4) U finansijskom planiranju i izradi proračuna za kalendarsku godinu u kojoj se održavaju izbori, jedinice su dužne osigurati sredstva za provedbu izbora.

(5) Sredstvima za provedbu izbora raspolaže izborne povjerenstvo jedinice.

(6) Izborne povjerenstvo jedinice odgovorno je za raspodjelu i trošenje sredstava te dodjelu odgovarajućih sredstava izbornim tijelima koja obuhvaćaju i sredstva za naknadu obavljanja administrativnih i stručnih poslova.

(7) Izborne povjerenstvo jedinice objavit će na mrežnim stranicama jedinice cijelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja, u roku od 30 dana od dana objave konačnih rezultata izbora.

GLAVA IX. PROMATRANJE IZBORA

Vrste promatrača

Članak 80.

(1) Pravo promatranja izbora imaju promatrači:

1. udruge nacionalne manjine koje su predložile liste kandidata odnosno kandidature za članove vijeća i/ili predstavnika nacionalne manjine (u dalnjem tekstu: promatrači udruga nacionalnih manjina)
2. pripadnika nacionalnih manjina–birača koji su predložili liste kandidata odnosno kandidature za članove vijeća i/ili predstavnika nacionalne manjine (u dalnjem tekstu: promatrači pripadnika nacionalnih manjina–birača)
3. udruga registriranih u Republici Hrvatskoj koje djeluju na području neovisnog promatranja izbora i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava (u dalnjem tekstu: domaći promatrači)
4. međunarodnih organizacija koje se bave promatranjem izbora, diplomatsko-konzularnih predstavništava u Republici Hrvatskoj, međunarodnih udruženja izbornih tijela te izbornih tijela iz drugih država (u dalnjem tekstu: strani promatrači).

(2) Promatrač ne može biti kandidat niti član izbornog tijela na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina koji se istovremeno provode.

Podnošenje zahtjeva za promatranje izbora

Članak 81.

(1) Zahtjev za promatranje izbora podnosi se na način koji propisuje Državno izborne povjerenstvo obvezatnom uputom.

(2) Promatrači iz članka 80. točke 1. i 2., zahtjev za promatranje izbora mogu podnijeti prvog dana od dana objave zbirnih lista kandidata odnosno kandidatura do najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

(3) Promatrači iz članka 80. točke 3. i 4., zahtjev za promatranje izbora mogu podnijeti od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora do najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

(4) Zahtjev za promatranje izbora podnosi se nadležnom županijskom izbornom povjerenstvu odnosno Izbornom povjerenstvu Grada Zagreba na čijem području se namjeravaju promatrati izbori.

(5) Zahtjev za promatranje izbora strani promatrači podnose Državnom izbornom povjerenstvu.

(6) Uz zahtjev za promatranje izbora dostavlja se i popis predloženih promatrača.

Odobrenje za promatranje izbora

Članak 82.

(1) Nadležno izborno povjerenstvo iz članka 81. stavka 4. ovoga Zakona odobrava promatranje izbora rješenjem te promatraču izdaje službenu iskaznicu.

(2) Službenu iskaznicu promatraču uručuje gradsko odnosno općinsko izborno povjerenstvo za čije područje je prijavljen kao promatrač.

(3) Status stranog promatrača odobrenjem utvrđuje Državno izborno povjerenstvo te mu uručuje službenu iskaznicu.

(4) Status promatrača dokazuje se službenom iskaznicom ili na drugi odgovarajući način.

Prava i obveze promatrača

Članak 83.

(1) Promatrač ima pravo:

1. nazočiti radu izbornog tijela te upozoravati na uočene nepravilnosti
2. tražiti presliku zapisnika o radu izbornog tijela čiji je rad promatrao
3. nazočiti primopredaji izbornog materijala
4. nazočiti radu biračkog odbora od pripremanja biračkog mjesta prije njegova otvaranja, za vrijeme glasovanja, prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja te ispunjavanja zapisnika o radu biračkog odbora
5. stavljati obrazložene primjedbe na rad biračkog odbora u zapisnik o radu biračkog odbora ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku te zahtijevati potvrdu o danoj obrazloženoj primjedbi na rad biračkog odbora
6. izvršiti uvid u izborni materijal sve do proglašenja konačnih rezultata izbora, osim izvadaka iz popisa birača.

(2) Promatrač je dužan prilikom dolaska na biračko mjesto ili u sjedište izbornog povjerenstva koje će promatrati predočiti službenu iskaznicu i javnu ispravu na osnovi koje se može nedvojbeno utvrditi njegov identitet.

(3) Ako nadležno izborno tijelo nije promatraču uručilo službenu iskaznicu, promatrač je dužan predočiti rješenje nadležnog izbornog povjerenstva odnosno odobrenje Državnog izbornog povjerenstva kojim je odobreno promatranje izbora.

(4) Promatrač je dužan nositi vidljivo istaknutu službenu iskaznicu za cijelo vrijeme promatranja izbora.

(5) Promatrač može promatrati rad svih izbornih tijela na području na kojem mu je dozvoljeno promatranje izbora.

(6) Promatrač ne smije:

1. ometati rad izbornog tijela

2. tonski ili filmski snimati rad izbornog tijela
3. za vrijeme promatranja rada biračkog odbora odgovarati na upite birača, a u slučaju da mu se birač obrati, dužan je uputiti ga predsjedniku, potpredsjedniku ili članu biračkog odbora
4. fotografirati izvatke iz popisa birača i glasačke lističe na biračkom mjestu prilikom glasovanja, odnosno utvrđivanja rezultata glasovanja
5. nositi bilo kakve oznake vezane uz političku stranku ili udrugu koja promatra izbore, fotografije kandidata ili druge promidžbene materijale te na bilo koji drugi način utjecati na birače.

Ovlasti izbornih tijela prema promatračima

Članak 84.

- (1) Izborna tijela dužna su promatračima omogućiti promatranje i praćenje svog rada.
- (2) Izborne tijelo čiji se rad promatra ne smije isključiti promatranje, ali smije ograničiti broj promatrača, ako nedostatak prostora ili drugi razlozi ne dopuštaju istovremeno promatranje svim promatračima.
- (3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka udrugama nacionalnih manjina, pripadnicima nacionalnih manjina–biračima i udrugama iz članka 80. točke 3. ovoga Zakona mora se omogućiti da imaju najmanje jednog promatrača na biračkom mjestu i/ili pri nadležnom izbornom povjerenstvu.
- (4) Ako promatrač ometa rad izbornog tijela, predsjednik odnosno potpredsjednik izbornog tijela usmeno će opomenuti promatrača te će ga udaljiti ako unatoč opomeni nastavi s ometanjem rada izbornog tijela.

GLAVA X. ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA U IZBORNOM POSTUPKU

Odgovarajuća primjena propisa koji uređuju zaštitu osobnih podataka

Članak 85.

Na postupak obrade osobnih podataka osoba koje sudjeluju u izbornom postupku (u dalnjem tekstu: osobni podaci) na odgovarajući način primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštitu osobnih podataka.

Voditelji obrade osobnih podataka

Članak 86.

- (1) Voditelji obrade osobnih podataka su izborna povjerenstva koja su u skladu s odredbama ovoga Zakona nadležna za poduzimanje određene izborne radnje.
- (2) Voditelji obrade osobnih podataka u pogledu prikupljanja potpisa birača i podnošenja prijedloga liste kandidata i kandidatura su udruge nacionalnih manjina te podnositelji liste

kandidata, odnosno kandidature iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona i/ili kandidati za prijedlog liste kandidatura pripadnika nacionalne manjine-birača.

(3) Voditelji obrade osobnih podataka promatrača su ovlašteni predlagatelji promatrača iz članka 80. ovoga Zakona.

(4) Kontakt podaci voditelja obrade iz stavka 1. ovoga članka objavljaju se na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva dok kontakt podatke voditelja obrade iz stavaka 2. i 3. ovoga članka sami voditelji obrade objavljaju na svojim mrežnim stranicama ili na drugi primjereni način.

(5) Voditelji obrade mogu obradu osobnih podataka povjeriti izvršitelju obrade poštujući zahteve propisa o zaštiti podataka.

Svrha obrade osobnih podataka

Članak 87.

- (1) Obrađuju se samo oni osobni podaci koji su nužni za provedbu pojedinih izbornih radnji.
- (2) Osoba čiji se osobni podaci obrađuju mora biti upoznata o svrsi obrade osobnih podataka.

Osobe čiji se osobni podaci obrađuju

Članak 88.

U izbornom postupku obrađuju se osobni podaci, i to:

- članova izbornih tijela radi njihova imenovanja i isplate naknade za rad na izborima
- kandidata i pripadnika nacionalnih manjina-birača koji su predlagatelji liste kandidata odnosno kandidature te kontakt osobe naznačene na prijedlogu liste kandidata, odnosno kandidature radi kandidiranja uključujući i daljnju obradu radi provedbe izbora
- promatrača radi promatranja izbornog postupka
- trećih osoba – stranaka ugovora s kojima voditelji obrade iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona sklapaju ugovore radi provedbe popratnih radnji vezanih za izbore ili koje je voditelj obrade iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona odredio u stručne timove radi provedbe popratnih radnji vezanih uz izbore.

Vrste osobnih podataka koji se obrađuju

Članak 89.

(1) Osobni podaci članova izbornih tijela koji se obrađuju su: ime i prezime, adresa prebivališta, osobni identifikacijski broj (OIB) i/ili broj i mjesto izdavanja osobne iskaznice, kontakt podaci, datum rođenja, podatak o bankovnom računu, podatak o mirovinskom osiguranju i potpis.

(2) Osobni podaci kandidata koji se obrađuju su: ime i prezime, nacionalnost, adresa prebivališta, datum rođenja, osobni identifikacijski broj (OIB), spol i potpis.

(3) Osobni podaci pripadnika nacionalne manjine-birača – predlagatelja liste kandidata odnosno kandidature i birača koji se obrađuju su: ime i prezime, nacionalnost, adresa prebivališta, datum rođenja, broj osobne iskaznice, mjesto njezina izdavanja i potpis.

(4) Osobni podaci kontakt osobe naznačene na prijedlogu liste kandidata odnosno kandidature koji se obrađuju su: ime i prezime, adresa prebivališta i kontakt podaci.

(5) Osobni podaci promatrača koji se obrađuju su: ime i prezime i osobni identifikacijski broj (OIB) ili broj i mjesto izdavanja identifikacijske isprave promatrača i podaci o podnositelju zahtjeva za promatranje izbora.

(6) Osobni podaci trećih osoba iz članka 88. stavka 1. podstavka 4. ovoga Zakona koji se mogu obrađivati su podaci koji su nužni za izvršavanje ugovora između te treće osobe i voditelja obrade iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno koji su nužni za izvršenje zadaće i plaćanje naknade članovima stručnih timova određenih radi provedbe popratnih radnji vezanih za izbore.

(7) Voditelj obrade može tražiti i obrađivati i druge podatke ako su isti potrebni za izvršavanje zakonskih obveza voditelja obrade.

(8) U obrascima u postupku pripreme i provedbe izbora podrobnije se naznačuju traženi osobni podaci za pojedine svrhe.

Provjera točnosti osobnih podataka putem nadležnih tijela

Članak 90.

U svrhu točnosti osobnih podataka iz članka 89. ovoga Zakona, na zahtjev izbornog povjerenstva koje je u skladu sa odredbama ovoga Zakona nadležno za poduzimanje određene izborne radnje, nadležno tijelo državne uprave, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i posebnim zakonima koji uređuju prikupljanje, obradu i korištenje tih podataka, dostavit će i/ili omogućiti preuzimanje sljedećih podataka:

1. podatke iz registra birača-ministarstvo nadležno za registar birača
2. podatke o prebivalištu i identifikacijskim ispravama birača-ministarstvo nadležno za unutarnje poslove
3. podatke o osobnom identifikacijskom broju (OIB)-ministarstvo nadležno za financije.

Vrijeme obrade osobnih podataka

Članak 91.

(1) Osobni podaci iz članka 89. ovoga Zakona obrađuju se tijekom vremena potrebnog za ostvarenje svrhe za koju se obrađuju.

(2) Obrada osobnih podataka počinje najranije 60 dana prije dana održavanja izbora, a najkasnije danom donošenja odluke o raspisivanju izbora i traje najkasnije do isteka roka od 90 dana od dana objave cjelovite informacije o konačnim rezultatima izbora iz članka 78. stavka 4. ovoga Zakona.

Javna objava osobnih podataka

Članak 92.

(1) U svrhu imenovanja članova izbornih tijela, na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva i na mrežnoj stranici jedinica objavljuju se imena i prezimena članova izbornih tijela.

(2) U svrhu kandidiranja na izborima te objave rezultata izbora, na oglasnoj ploči jedinice, mrežnoj stranici jedinice i mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, javno se objavljuju osobni podaci iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona, osim osobnog identifikacijskog broja (OIB) kandidata, koji su, u skladu s odredbama ovoga Zakona, sadržani u pravovaljanim listama kandidata odnosno kandidaturama te osobni podaci kandidata sadržani u zbirnoj listi kandidata i zbirnoj listi kandidatura i rezultatima izbora.

(3) Ako su predlagatelji liste kandidata, odnosno kandidature pripadnici nacionalne manjine-birači tada se u pravovaljanim listama kandidata, odnosno kandidaturama javno objavljuju ime i prezime podnositelja liste kandidata, odnosno kandidature iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Osobni podaci, koji su u skladu s odredbama ovoga članka, javno objavljeni na oglasnoj ploči jedinice, mrežnoj stranici jedinice i mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, osim imena i prezimena izabralih kandidata, uklonit će se sa mrežnih stranica po isteku roka iz članka 91. stavka 2. ovoga Zakona.

Razdoblje pohrane osobnih podataka

Članak 93.

Nakon isteka roka iz članka 91. stavka 2. ovoga Zakona, s osobnim podacima postupa se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju pitanja vezana uz arhiviranje arhivskog gradiva te izlučivanje registraturnog gradiva.

GLAVA XI. ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Prigovor

Članak 94.

(1) Prigovor zbog nepravilnosti u izbornom postupku mogu podnijeti udruge nacionalnih manjina koje su predložile listu kandidata, odnosno kandidaturu na izborima, kandidati, najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača izborne jedinice u kojoj se provode izbori.

(2) Ako je listu kandidata ili kandidaturu predložilo dvije i više udruga nacionalnih manjina, prigovor će se smatrati pravovaljanim i kad ga je podnijela samo jedna od tih udruga nacionalnih manjina.

(3) Kada prigovor podnosi skupina od najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača izborne jedinice u kojoj se provode izbori, dužna je odrediti zajedničkog predstavnika ovlaštenog za podnošenje prigovora.

Podnošenje prigovora i nadležnost za odlučivanje

Članak 95.

(1) Državnom izbornom povjerenstvu podnosi se prigovor zbog nepravilnosti u izbornom postupku na izborima članova vijeća, odnosno predstavnika nacionalnih manjina u županiji odnosno Gradu Zagrebu.

(2) Županijskom izbornom povjerenstvu podnosi se prigovor zbog nepravilnosti u izbornom postupku na izborima članova vijeća, odnosno predstavnika nacionalne manjine u gradu odnosno općini.

(3) Prigovor iz stavka 1. i 2. ovoga članka mora prisjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju je stavljen prigovor.

(4) Prigovor se podnosi nadležnom izbornom povjerenstvu elektroničkim putem, neposredno, u pisanim oblicima ili putem pošte.

(5) Prigovor treba sadržavati naziv, odnosno ime i prezime podnositelja prigovora, naznaku izborne radnje na koju se prigovor odnosi i potpis podnositelja prigovora. Kad prigovor podnosi udruga nacionalne manjine, prigovor potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje udruge ili od nje za to opunomoćena osoba u kojem slučaju je uz prigovor potrebno priložiti i navedenu punomoć.

(6) Nadležno izborno povjerenstvo dužno je donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od isteka dana kada je prigovor zaprimljen, odnosno od isteka dana kada su zaprimljeni izborni materijali na koje se prigovor odnosi.

Odlučivanje o prigovoru

Članak 96.

(1) Ako nadležno izborno povjerenstvo, odlučujući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se te radnje ponove u roku koji mora omogućiti da se izbori održe na dan za kada su raspisani.

(2) Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji u roku iz stavka 1. ovoga članka, a radnje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, nadležno izborno povjerenstvo odgoditi će provedbu izbora za sedam dana te će odrediti rok u kojem se te radnje imaju ponoviti.

(3) Ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle su utjecati na rezultat izbora, nadležno izborno povjerenstvo poništiti će izbore i odrediti rok u kojem će se izbori ponoviti.

Dostava i objava rješenja o prigovoru

Članak 97.

(1) Istovremeno s dostavom rješenja o prigovoru podnositelju prigovora, nadležno županijsko izborno povjerenstvo dužno je navedeno rješenje dostaviti i Državnom izbornom povjerenstvu radi javne objave.

(2) Rješenje o prigovoru Državnog izbornog povjerenstva i županijskog izbornog povjerenstva, Državno izborno povjerenstvo dužno je, bez odlaganja, objaviti na svojoj mrežnoj stranici, a uz objavljeni rješenje o prigovoru obvezno se stavlja naznaka vremena objave.

(3) Dostava rješenja o prigovoru podnositelju prigovora smatra se obavljenom danom javne objave na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

(4) Rješenje o prigovoru iz stavka 2. ovoga članka uklonit će se sa mrežne stranice Državnog izbornog povjerenstva po isteku roka iz članka 91. stavka 2. ovoga Zakona.

Žalba

Članak 98.

(1) Protiv rješenja nadležnog izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu.

(2) Žalba se podnosi putem nadležnog izbornog povjerenstva u roku od 48 sati računajući od isteka dana s kojim je dostava pobijanog rješenja obavljena.

(3) Ustavni sud dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od 48 sati od dana njezina primitka.

(4) Prigovor, odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgadaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Oslobođenje od plaćanja upravne pristojbe

Članak 99.

Na podneske i rješenja u postupku po odredbama ovoga Zakona ne plaćaju se upravne pristojbe.

Zaštita ustavnosti i zakonitosti

Članak 100.

Ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud u skladu s odredbama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

GLAVA XII.

MANDAT ČLANOVA VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA I KONSTITUIRANJE VIJEĆA NACIONALNIH MANJINA

Mandat članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Članak 101.

- (1) Mandat članova vijeća nacionalnih manjina izabranih na izborima počinje danom konstituiranja vijeća nacionalnih manjina i traje do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za članove vijeća nacionalnih manjina u jedinicama.
- (2) Mandat predstavnika nacionalnih manjina počinje prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora i traje do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama.
- (3) Predsjednik vijeća nacionalne manjine ovlašten je, nakon prestanka mandata, do konstituiranja vijeća u novom mandatu, obavljati samo one poslove koji su nužni za redovito poslovanje odnosno funkcioniranje vijeća.
- (4) Na ovlasti predstavnika nacionalne manjine nakon prestanka mandata na odgovarajući se način primjenjuje odredba stavka 3. ovoga članka.

Prestanak mandata članu vijeća i predstavniku nacionalne manjine

Članak 102.

- (1) Članu vijeća i predstavniku nacionalne manjine mandat prestaje u sljedećim slučajevima:
  1. ako u istoj jedinici bude izabran za općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana ili njegovog zamjenika koji je izabran zajedno s njim, danom stupanja na izabranu dužnost
  2. ako podnese ostavku, danom dostave pisane ostavke sukladno pravilima o dostavi propisanim zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak
  3. ako je pravomoćnom sudskom odlukom potpuno lišen poslovne sposobnosti, danom pravomoćnosti sudske odluke
  4. ako je pravomoćnom sudskom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od 6 mjeseci, danom pravomoćnosti sudske presude
  5. ako mu prestane prebivalište na području jedinice, danom prestanka prebivališta
  6. ako se kao pripadnik nacionalne manjine briše iz evidencije popisa birača na području za koje je izabran, sukladno odredbama posebnog zakona
  7. ako mu prestane hrvatsko državljanstvo, danom prestanka državljanstva sukladno odredbama zakona kojim se uređuje hrvatsko državljanstvo
  8. smrću.
- (2) Pisana ostavka člana vijeća nacionalne manjine iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, treba biti ovjerena kod javnog bilježnika te u roku od 8 dana od ovjere podnesena predsjedniku vijeća nacionalne manjine i bez odgode dostavljena nadležnoj službi u jedinici u kojoj je vijeće izabранo.

(3) Pisana ostavka predstavnika nacionalne manjine iz točke iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, treba biti ovjerena kod javnog bilježnika te u roku od 8 dana od ovjere dostavljena nadležnoj službi u jedinici u kojoj je predstavnik izabran.

(4) Ostavka podnesena suprotno stavku 1. točki 2. i stavcima 2. i 3. ovoga članka ne proizvodi pravni učinak.

Zamjenjivanje člana vijeća i predstavnika nacionalne manjine

Članak 103.

(1) Izabranog člana vijeća nacionalne manjine kojem prestane mandat prije njegova redovita isteka zamjenjuje prvi slijedeći neizabrani kandidat s najviše dobivenih glasova, danom prestanka mandata.

(2) Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ima više neizabranih kandidata s jednakim brojem glasova, uslijed čega se ne može utvrditi koji bi od neizabranih kandidata trebao zamijeniti izabranog člana vijeća, vijeće nastavlja s radom bez zamjene izabranog člana vijeća, osim ako broj članova vijeća nakon prestanka mandata izabranog člana vijeća nije manji od broja iz članka 53. stavka 5. ovoga Zakona, kada vijeće prestaje s radom.

(3) Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ima više neizabranih kandidata s jednakim brojem glasova, izabranog člana vijeća mogu zamijeniti svi neizabrani kandidati s jednakim brojem dobivenih glasova, ali samo ako broj članova vijeća nakon takve zamjene ne prelazi broj iz članka 53. stavak 2. ovoga Zakona.

(4) Izabranog predstavnika nacionalne manjine kojemu prestane mandat zamjenjuje zamjenik predstavnika nacionalne manjine koji je izabran istovremeno s njim.

(5) Ako predstavniku nacionalne manjine prestane mandat sukladno članku 102. ovoga Zakona, njegov zamjenik postaje predstavnik nacionalne manjine, sa svim pravima i dužnostima predstavnika nacionalne manjine, a koja započinju danom prestanka mandata predstavnika nacionalne manjine.

Konstituiranje vijeća nacionalnih manjina

Članak 104.

(1) Konstituirajuće sjednice vijeća nacionalnih manjina sazivaju župani, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnici i općinski načelnici u roku od 45 dana od objave konačnih rezultata izbora.

(2) Ako se vijeće nacionalne manjine ne konstituira na sjednici u roku iz stavka 1. ovoga članka, ovlašteni sazivač sazvat će novu konstituirajuću sjednicu u roku od 30 dana od dana kada je prethodna sjednica bila odnosno trebala biti održana.

(3) Ako se vijeće nacionalne manjine ne konstituira ni na toj sjednici, ovlašteni sazivač sazvat će novu konstituirajuću sjednicu u roku od 8 dana nakon što se općini, gradu odnosno županiji dostavi pisani prijedlog izbora predsjednika vijeća potpisani od većine svih članova vijeća propisanih ustavnim zakonom kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

(4) Konstituirajućoj sjednici vijeća nacionalne manjine do izbora predsjednika predsjeda prvi kandidat koji je dobio najveći broj glasova. Ako dva ili više kandidata imaju isti broj glasova, predsjedat će prvi kandidat po abecedi.

(5) Za konstituiranje vijeća na konstituirajućoj sjednici potrebna je nazočnost najmanje većine svih članova vijeća propisanih ustavnim zakonom kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

(6) Vijeće nacionalne manjine smatra se konstituiranim izborom predsjednika.

(7) Predsjednik vijeća nacionalne manjine bira se većinom glasova svih članova vijeća propisanih ustavnim zakonom kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

(8) Predsjednik vijeća bira se tajnim glasovanjem, sukladno odredbama ustavnog zakona kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

GLAVA XIII. PREKŠAJNE ODREDBE

Prekršaj

Članak 105.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj kandidat za davanje netočnih podataka na očitovanju o prihvaćanju kandidature (članak 16. stavak 3).

(2) Nadležno izborno povjerenstvo dužno je o utvrđenoj povredi iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti nadležno općinsko državno odvjetništvo te dostaviti cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na konkretan predmet.

GLAVA XIV. ZAVRŠNE ODREDBE

Završna odredba

Članak 106.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04, 40/05, 44/05 – pročišćeni tekst, 109/07 i 24/11) koje se odnose na izbore za članove vijeća nacionalnih manjina i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama te odredbe o izboru članova predstavničkih tijela u dijelu odgovarajuće primjene na izbore za članove vijeća nacionalnih manjina i predstavnike nacionalnih manjina.

Stupanje na snagu Zakona

Članak 107.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI DONOŠENJEM ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Člankom 23. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, br. 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11 – u dalnjem tekstu: Ustavni zakon), propisano je da pripadnici nacionalnih manjina, s ciljem unaprjeđivanja, očuvanja i zaštite položaja nacionalnih manjina biraju svoje predstavnike radi sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama samouprave.

Člankom 24. Ustavnog zakona, propisani su uvjeti za izbor vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te je propisano da u jedinicama samouprave na čijem području pripadnici pojedine nacionalne manjine sudjeluju s najmanje 1,5% u ukupnom stanovništvu jedinice samouprave, u jedinicama lokalne samouprave na čijem području živi više od 200 pripadnika pojedine nacionalne manjine, te u jedinicama područne (regionalne) samouprave na čijem području živi više od 500 pripadnika nacionalne manjine, pripadnici svake takve nacionalne manjine mogu izabrati vijeće nacionalnih manjina.

U slučaju kada nije ispunjen barem jedan od navedenih uvjeta, a na području jedinice samouprave živi najmanje 100 pripadnika nacionalne manjine, za područje ovakove jedinice samouprave bira se predstavnik nacionalnih manjina.

Ustavnim zakonom propisan je i broj članova vijeća nacionalnih manjina – u vijeće nacionalnih manjina općine bira se 10 članova, u vijeće nacionalnih manjina grada bira se 15 a u vijeće nacionalnih manjina županije bira se 25 članova pripadnika nacionalne manjine.

Ujedno je propisano da kandidate za članove vijeća odnosno predstavnike nacionalnih manjina mogu predlagati udruge nacionalnih manjina ili najmanje 20 pripadnika nacionalne manjine s područja općine, odnosno 30 s područja grada i 50 s područja županije.

Za određivanje broja pripadnika nacionalnih manjina radi provođenja navedenih odredaba, mjerodavan je popis stanovništva korigiran (uvećan ili umanjen) za onaj broj birača koji su upisani ili brisani iz popisa birača koji se sastavlja radi izbora članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

Člankom 24. stavkom 5. Ustavnog zakona, propisano je da se članovi vijeća nacionalnih manjina i predstavnici nacionalnih manjina biraju neposredno tajnim glasovanjem za razdoblje od četiri godine, a da se na postupak izbora i druga pitanja u svezi s njihovim izborom shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

Postupak izbora članova vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina, uređen je Zakonom o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04, 40/05, 44/05, 109/07 i 24/11 – u dalnjem tekstu: Zakon o izboru članova predstavničkih tijela), u Glavi VIII.a Izbori članova vijeća nacionalnih manjina u jedinicama samouprave.

Tim je Zakonom propisano da se članovi vijeća nacionalnih manjina, koji se biraju u jedinicama sukladno Ustavnom zakonu, biraju tako da područje čitave jedinice čini jednu izbornu jedinicu.

Na izbornu listu unose se svi valjano predloženi kandidati prema abecednom redu prezimena.

Za članove vijeća nacionalne manjine izabrani su kandidati koji su dobili najveći broj glasova birača koji su glasovali, ovisno o broju članova vijeća nacionalne manjine koji se bira u pojedinoj jedinici.

Izabranog člana vijeća nacionalne manjine kojem prestane mandat prije njegova redovita isteka zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s najviše dobivenih glasova.

Ujedno je propisano da izbore za vijeća nacionalnih manjina raspisuje Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom kojom utvrđuje točan datum održavanja izbora te da se na ostala pitanja u vezi s izborom članova vijeća nacionalnih manjina na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona kojima se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica.

Odredbe spomenute glave Zakona na odgovarajući način primjenjuju se i na izbor predstavnika nacionalne manjine u jedinicama u kojima nacionalne manjine imaju pravo na izbor predstavnika sukladno odredbama Ustavnog zakona.

Dana 29. prosinca 2012. godine stupio je na snagu Zakon o lokalnim izborima (Narodne novine, broj 144/12) sa izmjenama u 2016. godini (Narodne novine, broj 121/16), kojim se na cijeloviti način uređuju lokalni izbori, odnosno izbori članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izbori općinskih načelnika, gradonačelnika i župana. Stupanjem na snagu Zakona o lokalnim izborima, prestao je važiti Zakon o izboru članova predstavničkih tijela (osim pojedinih odredaba) te je u članku 136. Zakona o lokalnim izborima propisano da će se postupak izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, koji se biraju u jedinicama sukladno odredbama Ustavnog zakona urediti posebnim zakonom. Do stupanja na snagu novog zakona na snazi ostaju odredbe Zakona o izboru članova predstavničkih tijela, koje se odnose na izbore za članove vijeća nacionalnih manjina u jedinicama te odredbe o izboru članova predstavničkih tijela u dijelu odgovarajuće primjene na izbore za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina.

Zakonom o lokalnim izborima je, dakle, propisano kako će se izbor vijeća i predstavnika nacionalnih manjina urediti posebnim zakonom čime bi se izbjeglo miješanje zakonskog uređenja lokalnih izbora sa izborima za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina i neadekvatna analogna primjena tog zakona do koje bi moglo doći uslijed nepostojanja posebnog zakona kojim bi bili uređeni izbori članova vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina.

Zakonom o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina potrebno je podrobnije urediti postupak izbora i druga pitanja u svezi s izborom članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te otkloniti u praksi uočene nedostatke ili pravne praznine.

Temeljem svega navedenoga, krenulo se u izradu ovoga Zakona s ciljem unaprjeđenja izbornog zakonodavstva na nacionalnom nivou u skladu s demokratskim standardima te s

ciljem unaprjeđenja, očuvanja i zaštite položaja nacionalnih manjina u dijelu koji se odnosi na izbore za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, a radi njihova sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima.

Konačnim prijedlogom zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u bitnome se predlaže urediti:

- izbor članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, biračko pravo, slobode i prava u ostvarivanju biračkog prava, raspisivanje i održavanje izbora. Posebno je utvrđeno da se izbore za članove vijeća i izbore za predstavnike nacionalnih manjina održavaju istodobno, prve nedjelje u svibnju svake četiri godine

- u odredbama koje se odnose na postupak kandidiranja uređuje se način podnošenja lista kandidata i kandidatura, navode se ovlašteni predlagatelji lista kandidata (za izbor članova vijeća nacionalnih manjina) i kandidatura (za izbor predstavnika nacionalnih manjina) sukladno Ustavnom zakonu, a to su udruge nacionalnih manjina i pripadnici nacionalne manjine-birači. Ustavni zakon koristi pojam udruge nacionalnih manjina, koje su u smislu ovoga Zakona definirane kao udruge koje su osnovane s ciljem zaštite nacionalnih manjina odnosno udruge koje imaju za ciljanu skupinu nacionalne manjine, čiji pripadnici biraju članove vijeća odnosno predstavnike nacionalnih manjina

- uređuje se i zabrana kandidiranja (za člana vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine ili za njegova zamjenika ne smiju se kandidirati birači koji su policijski službenici i djelatne vojne osobe. Ne smije se kandidirati i birač koji istovremeno u istoj jedinici obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, župana, odnosno njegovog zamjenika koji je izabran istodobno s njim) odnosno zabrana višestrukog kandidiranja (nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih lista kandidata odnosno kandidatura za izbor članova vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine na istim izborima u istoj izbornoj jedinici). Zabrana višestrukog kandidiranja odnosi se samo na kandidiranje u istoj izbornoj jedinici. Dakle, ista osoba se može kandidirati za člana vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine u različitim izbornim jedinicama. U ovim se odredbama navodi i sadržaj prijedloga lista kandidata za članove vijeća nacionalnih manjina (propisuje se najveći i najmanji broj kandidata za vijeće nacionalne manjine u općini, gradu te županiji odnosno Gradu Zagrebu), sadržaj kandidature za predstavnika nacionalne manjine te zaprimanje prijedloga lista kandidata i kandidatura

- u odnosu na kandidaturu za predstavnika nacionalne manjine, kao novina u Prijedlogu zakona, propisuje se da se u prijedlogu kandidature, uz kandidata za predstavnika navodi i kandidat za njegova zamjenika. Do sada predstavnik nacionalne manjine nije imao svoga zamjenika. Odredbe o zamjeniku predstavnika nacionalne manjine rješavaju sve one situacije kada je predstavniku nacionalne manjine prestao mandat prije njegova redovita isteka te omogućuju pripadnicima nacionalne manjine na tom području da i dalje imaju svog predstavnika. U odredbama koje se odnose na objavu lista, propisano je da nadležno izorno povjerenstvo objavljuje pravovaljano predložene liste kandidata za članove vijeća nacionalnih manjina i zbirnu listu kandidata te pravovaljano predložene kandidature za predstavnika nacionalnih manjina i zbirnu listu kandidatura. Navedene liste objavljuju se na oglasnoj ploči i na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbore provode, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave. Liste se ne objavljuju u javnim glasilima odnosno tisku, kako je propisano u Zakonu o izboru članova predstavničkih tijela odnosno Zakonu o lokalnim izborima, već samo na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbore provode. Ovim je odredbama uređen i odustanak od kandidature i postupak u slučaju smrti kandidata

- u odredbama koje se odnose na izbornu promidžbu propisano je da izborna promidžba započinje prvog dana od dana objave zbirnih lista, dok trenutak završetka nije

propisan. Iz navedene odredbe proizlazi da ovim Konačnim prijedlogom zakona nisu propisane odredbe o izbornoj šutnji što predstavlja novinu u dosadašnjem izbornom zakonodavstvu. Budući da se radi o izboru vijeća odnosno predstavnika nacionalnih manjina, koji imaju savjetodavnu ulogu u radu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave u kojoj su izabrani (primjerice, imaju pravo predlagati jedinicama mjere za unaprjeđivanja položaja nacionalne manjine, biti obaviješteni o svakom pitanju o kojem će raspravljati radna tijela predstavnicičkog tijela jedinice a tiču se položaja nacionalne manjine i dr.), ocijenjeno je da bi izuzetak od dosadašnje prakse doprinio olakšavanju provedbe ovih izbora. Vezano uz troškove izborne promidžbe, propisano je da udruga nacionalne manjine koja na izborima dobije najmanje jednog člana vijeća ili predstavnika nacionalne manjine u toj jedinici, ostvaruje pravo na naknadu troškova izborne promidžbe. Međutim, ako su članove vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine, kandidirali pripadnici nacionalnih manjina-birači, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe ostvarit će vijeće odnosno predstavnik nacionalne manjine

- u odredbama koje se odnose na izborna tijela propisano je da su izborna tijela za provedbu izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina: Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Državno izborno povjerenstvo), županijska izborna povjerenstva, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva te birački odbori. Uređena su prava i obveze izbornih tijela, zasebno pojedina izborna povjerenstva, birački odbori te naknada za rad članova izbornih tijela. Posebno je uređeno da visinu naknade za rad članova izbornih tijela utvrđuje, prije svakih izbora Vlada Republike Hrvatske, na osnovi mjerila i prijedloga Državnog izbornog povjerenstva, posebnom odlukom koju donosi istodobno s odlukama o raspisivanju izbora

- u odredbama koje se odnose na biračka mjesta propisano je da su biračka mjesta prostori u kojima se obavlja glasovanje, te način i rok za njihovo određivanje

- u Glavi VI. propisuje se način izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, tako da se isti biraju većinskim izbornim sustavom na način da cijelo područje jedinice čini jednu izbornu jedinicu, odnosno za članove vijeća izabrani su kandidati redoslijedom dobivenog najvećeg broja glasova birača koji su glasovali, zaključno do broja koji se bira u vijeće, a za predstavnika je izabran kandidat koji je dobio najveći broj glasova birača koji su glasovali

- u Glavi VII. uređuje se provedba izbora, odnosno mjesto, vrijeme i način glasovanja, sadržaj glasačkog listića, radnje izbornih tijela na izborni dan, obveze biračkog odbora prema biračima (posebno je uređen način glasovanja birača kojima je biračko mjesto nedostupno), utvrđivanje rezultata glasovanja, unos podataka iz zapisnika o radu izbornih tijela u informatički sustav, rokovi za sastavljanje i dostava zapisnika o radu izbornih povjerenstava te utvrđivanje i objava rezultata izbora. U odnosu na prebrojavanje glasačkih listića i utvrđivanje broja listića propisana je novina na način da ako se nakon prebrojavanja glasačkih listića utvrdi da je broj listića veći od utvrđenog broja birača koji su pristupili glasovanju, o tome će se sastaviti službena bilješka u zapisniku o radu biračkog odbora te utvrditi broj glasova na tom biračkom mjestu prema broju glasačkih listića. Zapisnik koji sadrži tu službenu bilješku, ne unosi se u informatički sustav prije nego što nadležno izborno povjerenstvo utvrdi je li višak glasačkih listića mogao utjecati na rezultat izbora, ako utvrdi da višak nije mogao utjecati na rezultat izbora, unijet će podatke iz zapisnika u informatički sustav. Ako se utvrdi da je višak listića mogao utjecati na rezultat izbora, odredit će ponavljanje izbora na tom biračkom mjestu

- propisani su i troškovi provedbe izbora, na način da se, kao i u dosadašnjoj provedbi izbora sredstva za pokriće troškova izbora pojedine jedinice osiguravaju u proračunu jedinice, dok se sredstva potrebna za izvršenje obveza Državnog izbornog povjerenstva osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske

- propisane su i odredbe o promatranju izbora i zaštiti izbornog prava te je detaljno uređena zaštita osobnih podataka u izbornom postupku imajući u vidu važeće propise o zaštiti osobnih podataka

- u posebnoj Glavi XII. uređen je mandat članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina i konstituiranje vijeća nacionalnih manjina. Mandat članova vijeća nacionalnih manjina izabralih na izborima počinje danom konstituiranja vijeća nacionalne manjine i traje do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za članove vijeća nacionalnih manjina, dok mandat predstavnika nacionalnih manjina počinje prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora i traje do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za predstavnike nacionalnih manjina. Kao novina, propisano je da predsjednik vijeća nacionalne manjine ovlašten, nakon prestanka mandata do konstituiranja vijeća u novom mandatu, obavljati samo one poslove koji su nužni za redovito poslovanje odnosno funkcioniranje vijeća. Isto je propisano kako bi se omogućilo obavljanje tekućih poslova koji su nužni za funkcioniranje vijeća, s obzirom da od prestanka mandata članova vijeća do konstituiranja vijeća u novom mandatu može proći i po nekoliko mjeseci. Navedeno rješenje primjenjuje se na odgovarajući način i na predstavnika nacionalne manjine nakon prestanka njegova mandata. Propisani su i slučajevi prestanka mandata člana vijeća i predstavnika nacionalne manjine te uvjeti za podnošenje pisane ostavke člana vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine. Detaljno je uređeno i zamjenjivanje člana vijeća i predstavnika nacionalne manjine

- propisano je da konstituirajuće sjednice vijeća nacionalnih manjina sazivaju župani, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnici i općinski načelnici, kao i do sada. Međutim, do sada je Vlada Republike Hrvatske, nakon utvrđenih rezultata izbora za članove vijeća nacionalnih manjina, donosila posebnu odluku o davanju ovlaštenja za sazivanje konstituirajućih sjednica. S obzirom da je sada navedeno ovlaštenje propisano odredbama ovoga Zakona, nakon objavljenih rezultata izbora donošenje posebne odluke više neće biti potrebno

- propisan je i vrlo fleksibilan postupak za održavanje konstituirajućih sjednica, na način da, ako se nakon dva pokušaja u propisanom roku vijeće ne konstituira, članovi vijeća mogu u bilo kojem trenutku ovlaštenom sazivaču dostaviti pisani prijedlog izbora predsjednika vijeća potpisani od većine svih članova vijeća propisanih Ustavnim zakonom. U roku od osam dana od toga prijedloga sazvat će se konstituirajuća sjednica

- Konačni prijedlog zakona sadrži samo prekršaj za kandidata zbog davanja netočnih podataka na očitovanju o prihvatanju kandidature

- u završnim odredbama propisano je da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o izboru članova predstavničkih tijela koje se odnose na izbore za članove vijeća nacionalnih manjina i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama te odredbe o izboru članova predstavničkih tijela u dijelu odgovarajuće primjene na izbore za članove vijeća nacionalnih manjina i predstavnike nacionalnih manjina.

Usvajanjem Prijedloga zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina po prvi će se puta zasebno normirati postupak izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te će se izvršiti obveza iz članka 136. Zakona o lokalnim izborima, u smislu donošenja posebnog zakona kojim će se urediti postupak izbora članova vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina koji se biraju u jedinicama sukladno odredbama posebnog zakona. Ujedno, usvajanjem ovoga Zakona izvršit će se Aktivnost 2.7.1. iz Operativnih programa za nacionalne manjine koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila Zaključkom od 24. kolovoza 2017. godine, a ista glasi: „Vlada Republike Hrvatske će u skladu s člankom 136. Zakona o lokalnim izborima, pokrenuti postupak izrade posebnog zakona koji će se regulirati postupak

izbora članova vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina koji se biraju u jedinicama lokalne samouprave, sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.“.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovom općom odredbom utvrđen je predmet Zakona o izboru članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te je isto tako propisana je odredba o rođnoj neutralnosti izraza.

Uz članke 2. i 3.

Propisano je da se pravo na izbor članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina određuje sukladno odredbama ustavnog zakona kojim se uređuju prava nacionalnih manjina, odnosno Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11). Članovi vijeća i predstavnici nacionalnih manjina biraju se neposredno tajnim glasovanjem na razdoblje od četiri godine, a prava i dužnosti članova vijeća nacionalnih manjina započinju danom konstituiranja vijeća. Prava i dužnosti predstavnika nacionalnih manjina započinju prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora odnosno istodobno s početkom mandata člana vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine.

Uz članak 4.

Ovim člancima definirano je aktivno i pasivno biračko pravo.

Aktivno biračko pravo tj. pravo glasovati i birati članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama imaju hrvatski državljeni s navršenih 18 godina života koji su u registru birača upisani kao pripadnici nacionalne manjine koje imaju pravo na vijeće, odnosno na predstavnika u jedinici, te koji imaju prijavljeno prebivalište na području jedinice u kojoj se izbore provode. Pasivno biračko pravo tj. pravo kandidiranja odnosno pravo biti biran za člana vijeća, odnosno za predstavnika nacionalne manjine ima hrvatski državljanin koji na dan podnošenja prijedloga liste kandidata, odnosno kandidature nadležnom izbornom povjerenstvu ima navršenih 18 godina života, upisan je u registru birača kao pripadnik nacionalne manjine koja ima pravo na vijeće, odnosno na predstavnika u jedinici i ima prijavljeno prebivalište na području jedinice u kojoj se izbore provode.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisane su slobode i prava u ostvarivanju biračkog prava. Biračima je zajamčena sloboda opredjeljenja te tajnost njihova glasovanja. Određeno je da birač na istim izborima može glasovati samo jedanput, da nitko ne može glasovati u ime druge osobe te da nitko ne može zahtijevati izjašnjenje birača o njegovom glasačkom opredjeljenju. Birači su slobodni objaviti svoje glasačko opredjeljenje te mogu biti pozvani na odgovornost zbog glasovanja ili zbog toga što nisu glasovali.

Uz članke 6. i 7.

Ovim člancima određeno je da Vlada Republike Hrvatske raspisuje izbore odlukama kojom se određuje dan provedbe izbora i jedinice u kojima će se provesti izbore za članove vijeća nacionalnih manjina, odnosno izbore za predstavnike nacionalnih manjina. Utvrđeno je da od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 30 niti više od 45 dana. Odluka o raspisivanju izbora objavljuje se u Narodnim novinama. Ujedno je

propisano da se izbori za članove vijeća odnosno predstavnike nacionalnih manjina održavaju istodobno, prve nedjelje u svibnju svake četvrte godine.

Uz članak 8.

Ovim člankom definiran je pojam kandidiranja tako da je propisano da je to postupak predlaganja lista kandidata i kandidatura od strane ovlaštenih predlagatelja (udruge nacionalnih manjina i pripadnici nacionalne manjine – birači).

Uz članak 9.

Ovim je člankom uređeno pravo predlaganja lista kandidata i kandidatura koje imaju udruge koje su osnovane s ciljem zaštite nacionalne manjine, odnosno udruge koje imaju za ciljanu skupinu nacionalne manjine čiji pripadnici biraju članove vijeća, odnosno predstavnike nacionalnih manjina (udruge nacionalnih manjina), a koje su na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora upisane u registar udruga. Prijedlog liste kandidata i kandidature udruge nacionalne manjine potpisuje osoba koja je u registru udruga upisana kao osoba ovlaštena za zastupanje udruge nacionalne manjine ili od nje za to opunomoćena osoba.

Uz članak 10.

Ovim je člankom uređeno pravo predlaganja lista kandidata i kandidatura pripadnika nacionalnih manjina-birača, sukladno odredbama ustavnog zakona kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

Uz članak 11.

Odredbama ovoga članka propisana je zabrana kandidiranja. Za člana vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine ili za njegovog zamjenika ne smiju se kandidirati birači koji su policijski službenici i djelatne vojne osobe, imajući u vidu odredbe Zakona o policiji (Narodne novine, br. 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, 33/15 i 121/16) te Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/13, 75/15, 50/16 i 30/18). Za člana vijeća nacionalne manjine, odnosno za predstavnika nacionalne manjine ili za njegovog zamjenika u općini, gradu, županiji, odnosno Gradu Zagrebu ne smije se kandidirati ni birač koji istovremeno obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, župana, odnosno njegovog zamjenika koji je izabran istodobno s njim.

Uz članak 12.

Odredbama ovoga članka propisana je zabrana višestrukog kandidiranja na način da nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih lista kandidata za izbor članova vijeća nacionalne manjine na istim izborima, u istoj izbornoj jedinici te nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih kandidatura za izbor predstavnika nacionalne manjine na istim izborima, u istoj izbornoj jedinici.

Uz članak 13.

Odredbama ovoga članka uređen je način podnošenja lista kandidata i kandidatura. Liste kandidata i kandidature podnose se na obrascima čiji sadržaj i oblik propisuje Državno izborno povjerenstvo obvezatnim uputama, koje to tijelo donosi prije svakih izbora. Prijedlozi lista kandidata i kandidatura, dostavljaju se nadležnom izbornom povjerenstvu.

Uz članak 14.

Odredbama ovoga članka propisuje se sadržaj prijedloga liste kandidata za članove vijeća nacionalne manjine. Propisan je najmanji i najveći broj kandidata koji da predlagatelj liste kandidata može predložiti u općini, gradu, županiji, odnosno Gradu Zagrebu. Najveći broj ne

smije biti veći od broja propisanog Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, a najmanji ne smije biti manji od većine svih članova vijeća propisanih tim zakonom, s obzirom da u tom slučaju prijedlog liste kandidata neće biti pravovaljan. Smisao navedene odredbe je da se ne dopusti kandidiranje ako je kandidata manje od većine članova vijeća nacionalne manjine propisanog navedenim Zakonom, budući da u tom slučaju vijeće nacionalne manjine ne bi moglo biti izabrano. Odredbama ovoga članka propisani su obvezni podaci koji se navode za svakog pojedinog kandidata u prijedlogu liste kandidata.

Uz članak 15.

Odredbama ovoga članka propisan je sadržaj prijedloga kandidature te obvezni podaci koji se za navode o kandidatu za predstavnika nacionalne manjine te podaci o kandidatu za njegovog zamjenika. Ovim Zakonom predlaže se uvođenje instituta zamjenika predstavnika nacionalne manjine, na način da se u prijedlogu kandidature za predstavnika nacionalne manjine navodi i njegov zamjenik koji se kandidira istodobno s njim te ga zamjenjuje u slučajevima prestanka mandata predstavnika nacionalne manjine. Ova odredba predstavlja novinu na izborima predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama te rješava sve one slučajeve kada bi predstavniku nacionalne manjine prestajao mandat prije njegova redovita isteka te bi u tim slučajevima na tom području pripadnici nacionalnih manjina do novih izbora ostajali bez svojih predstavnika.

Uz članak 16.

Odredbama ovoga članka propisano je da se uz prijedlog liste kandidata i kandidature dostavlja očitovanje o prihvaćanju kandidature svakog kandidata na listi odnosno kandidaturi, ovjereno kod javnog bilježnika ili nadležnog izbornog povjerenstva. Na očitovanju se navodi i izjava kandidata o nepostojanju zabrane kandidiranja i višestrukog kandidiranja. Ako bi kandidat dao netočno podatke, na primjer da ne postoji zabrana kandidiranja, iako ista postoji, Zakon predviđa isključivo odgovornost tog kandidata. Tako je u prekršajnim odredbama ovoga Zakona predviđena novčana kazna za kandidata koji da netočne podatke u očitovanju o prihvaćanju kandidature.

Uz članak 17.

Odredbama ovoga članka propisuje se rok za kandidiranje te je propisano da prijedlozi lista kandidata i kandidature moraju prisjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od 12 dana od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora. Ujedno je propisan i rok za uklanjanje nedostataka u listi kandidata odnosno kandidaturi.

Uz članak 18.

Odredbama ovoga članka propisano je da nadležno izborno povjerenstvo utvrđuje pravovaljanost predloženih lista kandidata i kandidatura. Pravovaljane liste kandidata i kandidature nadležno izborno povjerenstvo će prihvatiti, nepravodobne i nedopuštene rješenjem će odbaciti, a nepravovaljane rješenjem odbiti. Pri utvrđivanju pravovaljanih lista kandidata i kandidatura nadležno izborno povjerenstvo postupit će u korist zaštite postupka kandidiranja, odnosno prava predlaganja lista kandidata i kandidatura.

Uz članak 19.

Odredbama ovoga članka uređen je sadržaj zbirne liste kandidata i zbirne liste kandidatura. Zbirnu listu sastavlja nadležno izborno povjerenstvo nakon što utvrdi pravovaljanost predloženih lista kandidata odnosno kandidatura.

Uz članak 20.

Odredbama ovoga članka propisuje se da nadležna izborna povjerenstva, u roku od 48 sati od isteka roka za kandidiranje objavljuju pravovaljano predložene liste kandidata za članove vijeća nacionalnih manjina i zbirnu listu kandidata te pravovaljano predložene kandidature za predstavnika nacionalnih manjina i zbirnu listu kandidatura. Objava se sastoji od objave podataka sadržanih u prijedlogu liste kandidata odnosno kandidatura, osim podataka o OIB-u. Posebno je propisano da se liste objavljuju se na oglasnoj ploči i na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbori provode, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave. Rokovi za zaštitu izbornog prava zbog nepravilnosti u izbornom postupku, računaju od prvog dana od dana objave pravovaljanih lista kandidata odnosno kandidatura i zbirnih lista na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se provode. Navedene odredbe Zakona predstavljaju novinu u izbornom zakonodavstvu. Sukladno ovom Zakonu, liste se ne objavljuju u javnim glasilima odnosno tisku, kako je navedeno u Zakonu o izboru članova predstavničkih tijela, odnosno Zakonu o lokalnim izborima, već samo na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbori provode. Ujedno je propisano od kada se računaju rokovi za zaštitu izbornog prava zbog nepravilnosti u izbornom postupku, na način da se rokovi računaju od prvog dana od dana objave pravovaljanih lista kandidata odnosno kandidatura i zbirnih lista na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se provode.

Uz članak 21.

Odredbama ovoga članka propisano je da se izbori neće održati ako nadležno izborno povjerenstvo ne zaprimi niti jednu pravovaljanu listu kandidata odnosno kandidaturu. Odluku o neodržavanju izbora donosi izborno povjerenstvo koje je nadležno za zaprimanje lista kandidata i kandidatura te se ista objavljuje.

Uz članke 22. i 23.

Odredbama ovoga članka propisan je postupak u slučaju odustanka od prihvaćene liste kandidata za članove vijeća nacionalnih manjina te postupak u slučaju prihvaćanja kandidature na više lista kandidata za isto vijeće nacionalne manjine. Odluku o odustanku od prihvaćene liste kandidata donose ovlašteni predlagatelji lista na propisani način. Odustanak jednog ili više kandidata s liste nije dopušten nakon isteka roka za kandidiranje te se odustanak nekog od kandidata neće uvažiti i takva će lista ostati pravovaljanom s imenima svih kandidata. Propisan je i postupak u slučaju prihvaćanja kandidature na više lista kandidata te ako je kandidat dao očitovanje o prihvaćanju kandidature na više lista kandidata, za izbor istog vijeća, smarat će se kandidatom samo na listi kandidata koje je nadležno izborno povjerenstvo prvo zaprimilo. Nadležno izborno povjerenstvo pozvat će predlagatelje ostalih lista da listu dopune drugim kandidatom u roku od 24 sata. Ako predlagatelj ne dopuni listu, nadležno izborno povjerenstvo postupit će u skladu s odredbom članka ovoga Prijedloga zakona kojim se uređuje utvrđivanje pravovaljanosti i prihvaćanje lista kandidata i kandidatura.

Uz članak 24.

U ovom je članku propisan je postupak u slučaju odustanka od prihvaćene kandidature za predstavnika nacionalne manjine. Udruge nacionalnih manjina koje su predložile prihvaćene kandidature mogu na propisani način odustati od kandidature. Za razliku od člana vijeća, kandidat za predstavnika nacionalne manjine kojeg je predložila udruga nacionalne manjine, može u propisanom roku odustati od kandidature uz pisanu suglasnost udruge nacionalne manjine. O odustanku od prihvaćene kandidature za predstavnika nacionalne manjine koju su predložili pripadnici nacionalne manjine-birači, odluku o odustajanju donosi sam kandidat pisanim očitovanjem ovjerenim kod javnog bilježnika ili nadležnog izbornog povjerenstva.

Uz članke 25. i 26.

Ovim se člancima propisuju postupak u slučaju smrti kandidata za člana vijeća nacionalne manjine odnosno predstavnika nacionalne manjine ili njegova zamjenika nakon isteka roka za kandidiranje. Ako kandidat umre najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora, ovlašteni predlagatelji mogu, umjesto njega predložiti novog kandidata. Nadležno izborno povjerenstvo, u roku od 24 sata od isteka roka za predlaganje novog kandidata (neovisno o tome je li kandidat predložen), donijet će i objaviti odluku o izmijeni pravovaljane liste kandidata i izmjenjenu zbirnu listu kandidata. Ako neki od kandidata umre u vremenu kraćem od 15 dana prije dana održavanja izbora, obavit će se zamjena kandidata a nadležno izborno povjerenstvo odredit će pomicanje održavanja izbora za članove vijeća odnosno predstavnike te nacionalne manjine u toj jedinici za 7 dana.

Uz članke 27.-29.

Ovim su člancima propisane odredbe o trajanju, sadržaju, troškovima i načinu vođenja izborne promidžbe te sudionicima izborne promidžbe. Izborna promidžba prvog dana od dana objave zbirnih lista. Iz navedenog proizlazi da ovim Zakonom nisu propisane odredbe o izbornoj šutnji što predstavlja novinu u dosadašnjem izbornom zakonodavstvu. Budući da se radi o izboru vijeća odnosno predstavnika nacionalnih manjina, koji imaju savjetodavnu ulogu u radu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave u kojoj su izabrani (primjerice imaju pravo predlagati jedinicama mjere za unaprjeđivanja položaja nacionalne manjine), ocijenjeno je da bi se izuzetak od dosadašnje prakse doprinio olakšavanju provedbe ovih izbora. Vezano uz troškove izborne promidžbe, ovim Konačnim prijedlogom zakona propisano je da udruga nacionalne manjine koja na izborima dobije najmanje jednog člana vijeća ili predstavnika nacionalne manjine u toj jedinici, ostvaruje pravo na naknadu troškova izborne promidžbe. Međutim, ako su članove vijeće odnosno predstavnika nacionalne manjine, kandidirali pripadnici nacionalnih manjina-birači pravo na naknadu troškova izborne promidžbe ostvarit će vijeće odnosno predstavnik nacionalne manjine. Propisano je i da se izbornom promidžbom smatraju radnje sudionika izborne promidžbe, poduzete u spomenutom vremenskom razdoblju kojima se pozivaju birači da glasuju za određene kandidate, predstavljaju biračima izborni programi te kojima se utječe ili može utjecati na birače. Pravo na naknadu troškova ostvaruje se nakon objave konačnih rezultata izbora, a financijska sredstva osiguravaju se u proračunu jedinice na čijem području se izbori provode. Visinu naknade troškova izborne promidžbe utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, odlukom koju donosi istodobno s odlukama o raspisivanju izbora. Propisano je i da sudionici izborne promidžbe vode izbornu promidžbu slobodno, otvoreno i javno. U izbornoj promidžbi nije dopušteno pozivati na nasilje, širiti nacionalnu, vjersku ili rasnu mržnju, poticati diskriminaciju i neravnopravnost po bilo kojoj osnovi, vrijeđati, omalovažavati ili iznositi neistine o drugim sudionicima izbora.

Uz članak 30.

Ovim člankom navedena su izborna tijela: Državno izborno povjerenstvo, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, županijska, gradska i općinska izborna povjerenstva te birački odbori. Gradska i općinska izborna tijela mogu se imenovati u istom sastavu za provedbu izbora u više gradova i općina.

Uz članak 31.

Ovim člankom određeno je da je Državno izborno povjerenstvo stalno i neovisno tijelo čiji je sastav i način izbora uređen posebnim zakonima.

Uz članak 32.

Ovim je člankom propisano da Državno izborno povjerenstvo donosi obvezatne upute u postupku pripreme i provedbe izbora koje se objavljuju u Narodnim novinama i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva te na koji način se objavljuju propisani obrasci u postupku pripreme i provedbe izbora.

Uz članak 33.

Ovim je člankom propisana jedinstvena informatička podrška za provedbu izbora. Jedinstvena informatička podrška obuhvaća jedinstveni način provedbe kandidatura i kontrole lista kandidata i kandidatura, jedinstveni način obrade rješenja o izbornim tijelima i biračkim mjestima, jedinstvenu kontrolu zapisnika o radu izbornih tijela, jedinstvenu metodu obrade rezultata glasovanja i druge informatičke usluge bitne za provedbu izbora. Sredstva za provedbu jedinstvene informatičke podrške osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Uz članak 34.

Odredbama ovoga članka propisan je sastav izbornih povjerenstava. Županijska izborna povjerenstva, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva čine predsjednik, potpredsjednik i četiri člana. Predsjednik i potpredsjednik izbornih povjerenstava su pravne struke. Predsjednik, potpredsjednik i članovi izbornog povjerenstva ne mogu biti kandidati, niti promatrači na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina koji se istovremeno provode.

Uz članak 35. i 36.

Ovim člancima je propisano da Državno izborno povjerenstvo imenuje županijska izborna povjerenstva i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba. Županijsko izborno povjerenstvo imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području. Propisan je i rok za imenovanje izbornih povjerenstava, ista se imenuju odmah po donošenju odluka o raspisivanju izbora, a najkasnije do njihova stupanja na snagu.

Uz članak 37.

Ovim je člankom propisano da izborno povjerenstvo donosi odluke većinom glasova svih članova.

Uz članke 38.-41.

Ovim su člancima propisana prava i obveze Državnog izbornog povjerenstva, županijskih izbornih povjerenstava, Izbornog povjerenstva Grada Zagreba te gradskih i općinskih izbornih povjerenstava.

Uz članke 42.-46.

Odredbama ovih članaka propisano je da je birački odbor izborno tijelo koje neposredno provodi izbore na biračkom mjestu te osigurava pravilnost i tajnost glasovanja. Birački odbor čine predsjednik, potpredsjednik i četiri člana. Propisano je i da predsjednik i potpredsjednik biračkog odbora po mogućnosti trebaju biti pravne struke te da članovi biračkog odbora ne mogu biti kandidati, niti promatrači na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina koji se istovremeno provode. Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva imenuju članove biračkog odbora na svom području te se birački odbori imenuju se najkasnije 20 dana od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju izbora.

Uz članak 47.

Ovim je člankom propisano da članovi izbornih tijela imaju pravo na naknadu za svoj rad koja se ne smatra primitkom tih osoba od kojeg se utvrđuje dohodak prema Zakonu o porezu na dohodak. Sredstva za navedenu naknadu osiguravaju se u proračunima jedinica.

Kao novina u ovom Prijedlogu zakona je da Vlada Republike Hrvatske donosi posebnu Odluku o visini naknade za rad članova izbornih tijela, na osnovu prijedloga i mjerila Državnog izbornog povjerenstva.

Uz članak 48.

Ovim člankom propisana je obveza tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinica te pravnih osoba s javnim ovlastima suradnje s nadležnim izbornim povjerenstvima i osigurati stručnu pomoć potrebnu za provedbu izbora. Državna tijela, jedinice i javne ustanove dužne su bez naknade osigurati prostor i tehničke uvjete za provedbu izbora. Jedinice su dužne bez naknade osigurati na svojoj mrežnoj stranici i prostor namijenjen za objavu akata, priopćenja, obavijesti i drugih podataka izbornog povjerenstva koje je imenovano za provedbu izbora za područje te jedinice.

Uz članak 49.-52.

Ovim člancima dana je definicija biračkog mjesta, propisana su pravila za određivanje biračkih mjesta, utvrđena nadležnost za i rok za njihovo određivanje te određeno objavljivanje biračkih mjesta. Biračko mjesto je prostor u kojem se obavlja glasovanje. Biračko mjesto ne može biti određeno u vjerskom objektu, objektu u vlasništvu, najmu, zakupu ili trajnom korištenju političke stranke, udruge nacionalne manjine ili kandidata koji sudjeluje na izborima te u prostorijama koje svojom namjenom nisu primjerene za provedbu izbora. Prilikom određivanja biračkih mjesta mora se voditi računa o prostornoj udaljenosti biračkog mjeseta, broju birača u jedinici, pristupačnosti biračkog mjeseta osobama s invaliditetom te o veličini prostorije za glasovanje na biračkom mjestu. Biračka mjesta određuje nadležna izborna povjerenstva na svom području. Rok za određivanje biračkih mjesta je najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora.

Uz članak 53.

Odredbama ovoga članka uređuje se način izbora članova vijeća nacionalnih manjina. Članovi vijeća nacionalnih manjina biraju se većinskim izbornim sustavom na način da cijelo područje jedinice čini jednu izbornu jedinicu. Sukladno Ustavnom zakonu, u vijeće nacionalnih manjina općine bira se 10 članova, u vijeće nacionalnih manjina grada bira se 15, a u vijeće nacionalnih manjina županije, odnosno Grada Zagreba, bira se 25 članova pripadnika nacionalne manjine. Za članove vijeća nacionalne manjine izabrani su kandidati redoslijedom dobivenog najveće broja glasova birača koji su glasovali. Ako se zbog istog broja dobivenih glasova kandidata ne može utvrditi broj izabranih kandidata sukladno Ustavnom zakonu, izabranima će se smatrati manji broj kandidata od broja članova vijeća nacionalnih manjina, s tim da taj broj ne može biti manji od 6 članova u vijeću nacionalnih manjina općine, 8 članova u vijeću nacionalne manjine grada, odnosno 13 članova u vijeću nacionalne manjine županije, odnosno Grada Zagreba. Ako bi zbog istog broja dobivenih glasova pojedinih kandidata broj članova vijeća bio manji od tog broja održat će se drugi krug glasovanja četrnaesti dan nakon održanog prvog kruga glasovanja. U drugom krugu glasovanja izbor se obavlja samo između kandidata koji se u prvom krugu glasovanja smatraju neizabranima zbog istog broja dobivenih glasova u prvom krugu glasovanja.

Uz članak 54.

Odredbama ovoga članka uređuje se način izbora predstavnika nacionalnih manjina. Predstavnici nacionalnih manjina biraju se većinskim izbornim sustavom na način da cijelo područje jedinice čini jednu izbornu jedinicu. Za predstavnika nacionalne manjine izabran je kandidat koji je dobio najveći broj glasova birača koji su glasovali. Ako dva ili više kandidata imaju isti najveći broj glasova, održat će se drugi krug glasovanja četrnaesti dan nakon održanog prvog kruga glasovanja. U drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između kandidata koji su u prvom krugu dobili isti broj glasova.

Uz članke 55.-57.

Odredbama ovoga članka uređuje se mjesto, način i vrijeme glasovanja te sadržaj glasačkog listića. Glasovanje za izbor članova vijeća i predstavnike nacionalnih manjina jedinice obavlja se na biračkim mjestima na području općine, grada, županije i Grada Zagreba. Glasovanje se obavlja osobno glasačkim lističem te se glasa samo za kandidate navedene na glasačkom listiću. Na izborima za članove vijeća nacionalne manjine glasački listić popunjava se tako da se zaokruži redni broj ispred imena najmanje jednog a najviše onoliko kandidata koliko ih se bira u toj jedinici. Na izborima za predstavnika nacionalne manjine glasački listić popunjava se tako da se zaokruži redni broj ispred imena jednog kandidata za kojeg birač glasuje.

Uz članke 58. i 59.

Odredbom ovih članaka detaljno su razrađene obveze biračkog odbora prije i nakon otvaranja biračkih mjesta. Obveza je biračkog odbora da uredi prostorije biračkog mjeseta u pravilu dan prije izbora, a najkasnije jedan sat prije početka glasovanja te da provjeri je li sav promidžbeni materijal vezan uz izbornu promidžbu uklonjen s biračkog mjeseta i iz njegove neposredne blizine, a u protivnom će isti ukloniti. Na biračkom mjestu može se isticati grb i zastava Republike Hrvatske, obilježja županije, grada odnosno općine u skladu sa njihovim statutima te znamenje i simboli nacionalnih manjina u skladu sa Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina. Birački odbor je dužan prije otvaranja biračkog mjeseta, na biračima vidljivom mjestu istaknuti oglase sa svim zbirnim listama kandidata i kandidatura i pravovaljanim listama kandidata i kandidatura za koje se glasuje na tom biračkom mjestu te je na prednju stranu svake glasačke kutije dužan istaknuti glasački listić kakav se ubacuje u tu glasačku kutiju.

Uz članak 60. i 61.

Odredbama ovih članaka propisane su obveze biračkog odbora prema biračima na biračkom mjestu. Birački odbor dužan je za svakog birača koji pristupi glasovanju utvrditi identitet i provjeriti je li upisan u izvadak iz popisa birača za to biračko mjesto, odnosno postupak u slučaju da birač nije upisan u izvadak iz popisa birača. Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti i uputi označiti kandidata za kojeg birač glasuje.

Uz članak 62.

Ovim člankom detaljno je uredeno glasovanje izvan biračkog mjeseta, odnosno obveze biračkog odbora prema biračima kojima je biračko mjesto nedostupno.

Uz članke 63.-65.

Ovim člancima propisana je obveza biračkog odbora nakon glasovanja. Obveza je biračkog odbora da po završenom glasovanju najprije prebroji neupotrijebljene glasačke listiće, stavi ih u posebnu omotnicu i zatvori. Nakon toga birački odbor utvrdit će ukupan broj birača koji su

pristupili glasovanju na tom biračkom mjestu prema izvatu iz popisa birača i priloženim potvrđama za glasovanje. Nakon utvrđivanja ukupnog broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor otvoriti će glasačku kutiju i prebrojati glasačke lističe. Ako se nakon prebrojavanja glasačkih listića utvrdi da je njihov broj isti ili manji od utvrđenog broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor će utvrditi broj glasova na tom biračkom mjestu prema broju glasačkih listića. Ako se nakon prebrojavanja glasačkih listića utvrdi da je njihov broj veći od utvrđenog broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor će o tome sastaviti službenu bilješku u zapisniku o radu biračkog odbora te utvrditi broj glasova na tom biračkom mjestu prema broju glasačkih listića. Ovo predstavlja novinu u izbornom zakonodavstvu s obzirom da se do sada, u slučaju većeg broja glasačkih listića od broja birača koji su glasovali, birački odbor raspuštao i imenovao novi te ponavljal glasovanje na tom biračkom mjestu. Broj glasova koji je osvojio svaki pojedini kandidat, birački odbor utvrđuje na temelju važećih glasačkih listića.

Uz članke 66. i 67.

Ovim člancima propisane su odredbe o važećim i nevažećim glasačkim listicima. Važeći glasački listić jest onaj iz kojeg se na siguran i nedvojben način može utvrditi za kojeg je kandidata birač glasovao. Nevažeći glasački listić je neispunjeni glasački listić, glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi za kojeg je kandidata/kandidate birač glasovao te glasački listić na kojem je birač glasovao za više kandidata od broja kandidata koji se bira u toj jedinici.

Uz članke 68. i 69.

Ovim člankom propisuje se sadržaj zapisnika o radu biračkog odbora na izborima članova vijeća odnosno na izborima predstavnika nacionalnih manjina. Propisano je i da je svaki član biračkog odbora ovlašten dati pisane primjedbe na zapisnik. Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora, a mora ga potpisati najmanje njih četiri, od kojih jedan mora biti predsjednik ili potpredsjednik biračkog odbora. Uređene su i situacije ako član biračkog odbora odbije potpisati zapisnik. Zapisnik o radu biračkog odbora ima snagu javne isprave, a njegov sadržaj se može osporavati u postupku zaštite izbornog prava u skladu s odredbama ovoga Zakona. Birački odbor dostavlja zapisnik o svom radu i ostali izborni materijal s biračkog mjesta nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije u roku od 12 sati od zatvaranja biračkog mjesta.

Uz članak 70.

Ovim je člankom uređeno ponavljanje glasovanja na pojedinom biračkom mjestu. Propisano je da ako zapisnik o radu biračkog odbora sadrži službenu bilješku iz članka 64. stavka 2. ovoga Zakona, takav zapisnik se ne unosi u informatički sustav, prije nego što nadležno izborno povjerenstvo (izborno povjerenstvo koje je nadležno za utvrđivanje rezultata izbora na koje se zapisnik odnosi) utvrdi je li višak glasačkih listića mogao utjecati na rezultat izbora. Ako nadležno izborno povjerenstvo prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja utvrdi da višak glasačkih listića nije mogao utjecati na rezultat izbora, unijet će podatke iz zapisnika o radu biračkog odbora u informatički sustav. Ako nadležno izborno povjerenstvo prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja utvrdi da je višak glasačkih listića mogao utjecati na rezultat izbora, odredit će ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu, koje će se obaviti sedmog dana od dana prvog glasovanja. Ako je na tom biračkom mjestu održano istovremeno više različitih vrsta izbora, ponavljanje glasovanja određuje se samo za one izbore na kojima je utvrđen višak glasačkih listića.

Uz članak 71.

Ovim člankom propisan je sadržaj zapisnika o radu izbornih povjerenstava. Gradsko, odnosno općinsko izborno povjerenstvo unosi u zapisnik podatke o glasovanju za područje grada, odnosno općine, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba podatke o glasovanju za područje Grada Zagreba, a županijsko izborno povjerenstvo podatke o glasovanju za područje županije. Propisano je i da zapisnik o radu izbornog povjerenstva potpisuju svi članovi izbornog povjerenstva, a mora ga potpisati najmanje njih četiri, od kojih jedan mora biti predsjednik ili potpredsjednik. Ako član izbornog povjerenstva odbije potpisati zapisnik ili ga iz drugog razloga ne potpiše, o tome se u zapisniku sastavlja službena bilješka, u kojoj se utvrđuje činjenica odbijanja potpisivanja i razlozi odbijanja, ako ih član izbornog povjerenstva navede. Zapisnik o radu izbornog povjerenstva ima snagu javne isprave, a njegov sadržaj se može osporavati u postupku zaštite izbornog prava u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Uz članke 72. i 73.

Ovim člancima uređuje se unos podataka iz zapisnika o radu izbornih tijela u informatički sustav te rokovi za sastavljanje i dostavu zapisnika o radu izbornih povjerenstava.

Uz članke 74.-78.

Ovim se člancima propisuju odredbe o utvrđivanju i objavi rezultata izbora uključujući i konačne rezultate izbora. Propisana su nadležna izborna povjerenstva koja utvrđuju rezultate izbora. Nadležno izborno povjerenstvo objavit će, tijekom trajanja glasovanja privremene podatke o broju biračaizašlih na izbole. Nakon zatvaranja biračkih mesta, nadležno izborno povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, može objavljivati privremene i nepotpune rezultate izbora. Propisano je i obvezan sadržaj odluke o rezultatima izbora članova vijeća, odnosno izbora predstavnika nacionalnih manjina. U slučaju da je zbog dobivenog jednakog broja glasova kandidata potrebno održati drugi krug glasovanja (članak 53. stavak 6. ovoga Zakona za vijeća nacionalnih manjina i članak 54. stavka 3. ovoga Zakona za predstavnike nacionalnih manjina), umjesto imena i prezimena izabranih kandidata, utvrđuje se održavanje drugog kruga glasovanja s naznakom dana održavanja drugog kruga glasovanja te imena i prezimena kandidata koji sudjeluju u drugom krugu glasovanja. Propisano je da se odluka o rezultatima izbora članova vijeća nacionalnih manjina, odnosno izbora predstavnika nacionalnih manjina objavljuje se na mrežnoj stranici i oglasnoj ploči jedinice u kojoj se izbori provode, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave. Cjelovita informacija o rezultatima izbora objavljuje se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva. Vezano uz konačne rezultate izbora propisano je da rezultati izbora postaju konačni istekom rokova za zaštitu izbornog prava, odnosno danom donošenja odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske povodom žalbe podnesene u postupku zaštite izbornog prava. Nadležno izborno povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora, će bez odgode donijeti odluku o konačnim rezultatima izbora, u kojoj se, uz podatke iz odluke o rezultatima izbora, navodi i dan konačnosti rezultata izbora. Odluka o konačnim rezultatima izbora objavljuje se na mrežnoj stranici jedinice, u kojoj se provode izbori.

Uz članak 79.

Odredbama ovoga članka propisani su troškovi provedbe izbora na način da sredstva za pokriće troškova izbora pojedine jedinice osiguravaju u proračunu te jedinice, dok se sredstva potrebna za izvršenje obveza Državnog izbornog povjerenstva osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske. Ujedno je uređeno pokriće troškova kada se istodobno održavaju izbori za članove vijeća nacionalnih manjina jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno predstavnika nacionalne manjine. Propisano je i

da su, pri izradi proračuna za kalendarsku godinu u kojoj se održavaju redoviti izbori, jedinice dužne osigurati sredstva za provedbu izbora te da sredstvima za provedbu izbora raspolaže izborno povjerenstvo jedinice. Izborno povjerenstvo jedinice objavit će na mrežnim stranicama jedinice cijelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja, u roku od 30 dana od dana objave konačnih rezultata izbora.

Uz članke 80.-84.

Odredbama ovih članaka detaljno je uređeno pravo promatranja izbora, vrste promatrača, podnošenje zahtjeva za promatranje izbora i njegovo odobrenje, prava i obveze promatrača te obveze izbornih tijela prema promatračima.

Propisano je da pravo promatranja izbora imaju promatrači:

1. udruga nacionalnih manjina koje su predložile liste kandidata odnosno kandidature za članove vijeća i/ili predstavnika nacionalne manjine
2. pripadnika nacionalnih manjina–birača koji su predložili liste kandidata odnosno kandidature za članove vijeća i/ili predstavnika nacionalne manjine
3. udruga registriranih u Republici Hrvatskoj koje djeluju na području neovisnog promatranja izbora i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava
4. promatrači međunarodnih organizacija koje se bave promatranjem izbora, diplomatsko-konzularnih predstavništava u Republici Hrvatskoj, međunarodnih udruženja izbornih tijela te izbornih tijela iz drugih država. Propisuje se i da promatrač ne može biti kandidat niti član izbornog tijela na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina koji se istovremeno provode. Zahtjev za promatranje izbora podnosi se na način koji propisuje Državno izborno povjerenstvo obvezatnom uputom. Propisan je i rok u kojem promatrači mogu podnijeti zahtjev za promatranjem izbora, s obzirom na vrste promatrača. Odredbama ovih članaka propisana su prava i obveze promatrača te dužnost izbornih tijela da promatračima omoguće promatranje i praćenje svog rada. Izborno tijelo čiji se rad promatra ne smije isključiti promatranje, ali smije ograničiti broj promatrača, ako nedostatak prostora ili drugi razlozi ne dopuštaju istovremeno promatranje svim promatračima te se u tom slučaju članka udrugama nacionalnih manjina, pripadnicima nacionalnih manjina–biračima i domaćim udrugama mora omogućiti da imaju najmanje jednog promatrača na biračkom mjestu i/ili pri nadležnom izbornom povjerenstvu. Ujedno je propisano da ako promatrač ometa rad izbornog tijela, predsjednik odnosno potpredsjednik izbornog tijela usmeno će opomenuti promatrača te će ga udaljiti ako unatoč opomeni nastavi s ometanjem rada izbornog tijela.

Uz članke 85.

Ovim člankom je propisano da se na postupak obrade osobnih podataka osoba koje sudjeluju u izbornom postupku (u dalnjem tekstu: osobni podaci) na odgovarajući način primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Uz članke 86. i 87.

Odredbama ovih članaka propisane su odredbe o voditeljima obrade osobnih podataka i svrsi obrade osobnih podataka. Voditelji obrade osobnih podataka su izborna povjerenstva koja su u skladu s odredbama ovoga Zakona nadležna za poduzimanje određene izborne radnje. Voditelji obrade osobnih podataka u pogledu prikupljanja potpisa birača i podnošenja prijedloga liste kandidata i kandidatura su udruge nacionalnih manjina te podnositelji liste kandidata, odnosno kandidature iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona i/ili kandidati za prijedlog liste kandidatura pripadnika nacionalne manjine–birača. Voditelji obrade osobnih podataka promatrača su ovlašteni predlagatelji promatrača. Propisano je da voditelji obrade mogu obradu osobnih podataka povjeriti izvršitelju obrade poštujući zahtjeve propisa o zaštiti osobnih podataka. Propisano je da se obrađuju samo oni osobni podaci koji su nužni za

provedbu pojedinih izbornih radnji te osoba čiji se osobni podaci obrađuju mora biti upoznata o svrsi obrade osobnih podataka.

Uz članke 88.-90.

Odredbama ovih članaka propisane su osobe čiji se osobni podaci obrađuju, vrste osobnih podataka koji se obrađuju i provjera točnosti osobnih podataka koji se obrađuju, putem nadležnih tijela.

Uz članke 91.-93.

Odredbama ovih članaka propisano je vrijeme obrade osobnih podataka, njihova javna objava i razdoblje pohrane. Osobni podaci obrađuju se tijekom vremena potrebnog za ostvarenje svrhe za koju se obrađuju. Obrada osobnih podataka počinje najranije 60 dana prije dana održavanja izbora, a najkasnije danom donošenja odluke o raspisivanju izbora i traje najkasnije do isteka roka od 90 dana od dana objave cijelovite informacije o konačnim rezultatima izbora. Odredbama članka 92. Konačnog prijedloga zakona propisani su osobni podaci koji se javno objavljuju. Nakon isteka roka u kojem se izborni podaci obrađuju, s osobnim podacima postupa se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju pitanja vezano uz arhiviranje arhivskog gradiva te izlučivanje registraturnog gradiva.

Uz članak 94.

Ovim je člankom propisana mogućnost podnošenja prigovora zbog nepravilnosti u izbornom postupku. Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora mogu podnijeti udruge nacionalnih manjina koje su predložile listu kandidata, odnosno kandidaturu na izborima, kandidati, najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača izborne jedinice u kojoj se provode izbori. Ako je listu kandidata ili kandidaturu predložilo dvije i više udruga nacionalnih manjina, prigovor će se smatrati pravovaljanim i kad ga je podnijela samo jedna od tih udruga nacionalnih manjina. Kada prigovor podnosi skupina od najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača izborne jedinice u kojoj se provode izbori, dužna je odrediti zajedničkog predstavnika ovlaštenog za podnošenje prigovora.

Uz članke 95. i 96.

Ovim člancima je propisano podnošenje prigovora i nadležnost za odlučivanje. Propisano je da se Državnom izbornom povjerenstvu podnosi se prigovor zbog nepravilnosti u izbornom postupku na izborima članova vijeća, odnosno predstavnika nacionalnih manjina u županiji odnosno Gradu Zagrebu. Županijskom izbornom povjerenstvu podnosi se prigovor zbog nepravilnosti u izbornom postupku na izborima članova vijeća, odnosno predstavnika nacionalne manjine u gradu odnosno općini. Prigovori moraju prisjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju je stavljen prigovor te je nadležno izorno povjerenstvo dužno donijeti rješenje o prigovoru u narednom roku od 48 sati od isteka dana kada je prigovor zaprimljen, odnosno od isteka dana kada su zaprimljeni izborni materijali na koje se prigovor odnosi. Ako nadležno izorno povjerenstvo, odlučujući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se te radnje ponove u roku koji mora omogućiti da se izbori održe na dan za kada su raspisani. Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji a one su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, nadležno izorno povjerenstvo odgoditi će provedbu izbora za sedam dana te će odrediti rok u kojem se te radnje imaju ponoviti. Ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle su utjecati na rezultat izbora, nadležno izorno povjerenstvo poništiti će izbore i odrediti rok u kojem će se izbori ponoviti.

Uz članak 97.

Ovim je člankom propisana dostava i objava rješenja o prigovoru.

Uz članke 98. i 99.

Ovim člancima propisano je pravo na žalbu i način podnošenja žalbe Ustavnom sudu. Ujedno je propisano da se na podneske i rješenja u postupku po odredbama ovoga Zakona ne plaćaju upravne pristojbe.

Uz članak 100.

Ovim člankom propisana je zaštita izbornog prava odnosno propisano je da ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud u skladu s odredbama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Uz članak 101.

Ovim člankom propisan je početak i kraj mandata članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Mandat članova vijeća nacionalnih manjina izabranih na izborima počinje danom konstituiranja vijeća nacionalne manjine i traje do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za članove vijeća nacionalnih manjina u jedinicama. Mandat predstavnika nacionalnih manjina počinje prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora i traje do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama. Propisano je i da je predsjednik vijeća nacionalne manjine ovlašten, nakon prestanka mandata, do konstituiranja vijeća u novom mandatu, obavljati samo one poslove koji su nužni za redovito poslovanje odnosno funkcioniranje vijeća. Ovakvo određenje proizlazi iz prakse s obzirom da je od trenutka raspisivanja izbora do konstituiranja vijeća u novom mandatu (i izbora predsjednika) može proći i po nekoliko mjeseci te je tom periodu potrebno omogućiti obavljanje redovitih poslova vijeća. U navedenom razdoblju ne mogu se donositi niti mijenjati opći akti vijeća niti se može raspolagati imovinom te preuzimati financijske obveze. Predsjednik vijeća u razdoblju do konstituiranja novog saziva vijeća nacionalne manjine može osigurati funkcioniranje vijeća nacionalne manjine na način da se samo izvršavaju redovni i nužni izdaci, pazeci na sprječavanje eventualne nepopravljive štete koja bi mogla nastupiti ako se na vrijeme ne bi izvršilo plaćanje određenih obveza (ispłata plaće zaposlenicima, nužni materijalni i režijski troškovi kao i dospjele ugovorne i druge obveze). Navedeno rješenje primjenjuje se na odgovarajući način i na predstavnika nacionalne manjine nakon prestanka njegova mandata.

Uz članak 102.

Ovim člankom propisani su slučajevi u kojima članu vijeća i predstavniku nacionalne manjine prestaje mandat prije njegova redovita isteka. Propisane su odredbe o pisanoj ostavci člana vijeća odnosno predstavnika nacionalne manjine. Ostavka člana vijeća treba biti ovjerena kod javnog bilježnika te u roku od osam dana od ovjere podnesena predsjedniku vijeća nacionalne manjine i dostavljena nadležnoj službi u jedinici u kojoj je vijeće izabrano. Pisana ostavka predstavnika nacionalne manjine treba biti ovjerena kod javnog bilježnika te u roku od osam dana od ovjere dostavljena nadležnoj službi u jedinici u kojoj je predstavnik izabran.

Uz članak 103.

Ovim člankom propisan je postupak zamjenjivanja člana vijeća i predstavnika nacionalne manjine. Izabranog člana vijeća nacionalne manjine kojem prestane mandat prije njegova redovita isteka zamjenjuje prvi slijedeći neizabrani kandidat s najviše dobivenih glasova, danom prestanka mandata. Ako u navedenom slučaju ima više neizabranih kandidata s

jednakim brojem glasova, uslijed čega se ne može utvrditi koji bi od neizabranih kandidata trebao zamijeniti izabranog člana vijeća, vijeće nastavlja s radom bez zamjene izabranog člana vijeća, osim ako broj članova vijeća nakon prestanka mandata izabranog člana vijeća nije manji od najmanjeg broja članova vijeća propisanog ovim Zakonom, kada vijeće prestaje s radom. Ako ima više neizabranih kandidata s jednakim brojem glasova, izabranog člana vijeća mogu zamijeniti svi neizabrani kandidati s jednakim brojem dobivenih glasova, ali samo ako broj članova vijeća nakon takve zamjene ne prelazi broj članova vijeća propisan Ustavnim zakonom. Propisano je i da izabranog predstavnika kojemu prestane mandat zamjenjuje zamjenik predstavnika koji je izabran istovremeno s njim.

Ova odredba predstavlja novinu u odnosu na prestanak mandata predstavnika nacionalne manjine. Ako predstavniku nacionalne manjine prestane mandat prije njegova redovita isteka, zamjenjuje ga njegov zamjenik koji je izabran istodobno s njim odnosno, njegov zamjenik postaje predstavnik nacionalne manjine sa svim pravima i dužnostima predstavnika nacionalne manjine, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina. Ako predstavniku nacionalne manjine ne prestane mandat prije njegova redovita isteka, zamjenik predstavnika nacionalne manjine ne stječe nikakva prava niti obveze.

Uz članak 104.

Ovim je člankom uređeno sazivanje i održavanje konstituirajućih sjednica vijeća nacionalnih manjina. Propisano je da konstituirajuće sjednice vijeća nacionalnih manjina sazivaju župani, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnici i općinski načelnici u roku od 45 dana od objave konačnih rezultata izbora. Ako se vijeće nacionalne manjine ne konstituira na sjednici u propisanom roku, ovlašteni sazivač sazvat će novu konstituirajuću sjednicu u roku od 30 dana od dana kada je prethodna sjednica bila odnosno trebala biti održana. Ako se vijeće nacionalne manjine ne konstituira ni na toj sjednici, ovlašteni sazivač sazvat će novu konstituirajuću sjednicu u roku od osam dana nakon što se općini, gradu odnosno županiji dostavi pisani prijedlog izbora predsjednika vijeća potpisani od većine svih članova vijeća propisanih Ustavnim zakonom. Ovo odredbo se osigurava, da se, ako se vijeće dva puta nije uspjelo konstituirati, treća sjednica saziva tek kada članovi vijeća ovlaštenom sazivaču dostave dokaz o postojanju većine svih članova vijeća koja je potrebna za izbor predsjednika vijeća. Ovim su člankom su propisane i odredbe o predsjedanju konstituirajućom sjednicom do izbora predsjednika te načinu izbora i većini potrebnoj za izbor predsjednika vijeća. Propisano je da je za konstituiranje vijeća na konstituirajućoj sjednici potrebna nazočnost najmanje većine svih članova vijeća propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina. Vijeće nacionalne manjine smatra se konstituiranim izborom predsjednika. Predsjednik vijeća bira se tajnim glasovanjem, većinom glasova svih članova vijeća propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

Uz članak 105.

Ovim člankom propisana je novčana kazna za prekršaj kandidata zbog davanja netočnih podataka na očitovanju o prihvaćanju kandidature. Nadležno izborno povjerenstvo dužno je o utvrđenim povredama ovoga Zakona obavijestiti nadležno općinsko državno odvjetništvo te dostaviti cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na konkretan predmet.

Uz članak 106.

Odredbama ovoga članka utvrđuju se odredbe koje prestaju važiti stupanjem na snagu ovoga Zakona. Člankom 24. stavkom 5. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, propisano je da se članovi vijeća nacionalnih manjina i predstavnici nacionalnih manjina biraju neposredno tajnim glasovanjem za razdoblje od četiri godine, a da se na postupak izbora i druga pitanja u svezi s njihovim izborom shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se

uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave. Člankom 136. Zakona o lokalnim izborima (Narodne novine, br. 144/12 i 121/16), propisano je da će se postupak izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, koji se biraju u jedinicama sukladno odredbama Ustavnog zakona urediti posebnim zakonom, a da do stupanja na snagu novog zakona na snazi ostaju odredbe Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04, 40/05, 44/05 – pročišćeni tekst, 109/07 i 24/11) koje se odnose na izbore za članove vijeća nacionalnih manjina i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama te odredbe o izboru članova predstavničkih tijela u dijelu odgovarajuće primjene na izbore za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina. Slijedom toga, stupanjem na snagu ovoga Zakona, prestaju važiti navedene odredbe Zakonom o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 107.

Ovim člankom određuje se da ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama. Navedeno određenje propisano je radi mogućnosti raspisivanja izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina i održavanja istih u svibnju 2019. godine, primjenom odredbi ovoga Zakona.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2019. godinu i projekcijama za 2020. i 2021. godinu, u finansijskom planu Ministarstva uprave i Državnog izbornog povjerenstva, te u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 11. sjednici, održanoj 15. veljače 2019. godine, prihvatio Prijedlog zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te je uputio predlagatelju sve primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. U skladu s primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora, usvojenim na 84. sjednici, održanoj 30. siječnja 2019. godine, predlagatelj je pravno i nomotehnički doradio izričaj pojedinih odredbi te prihvatio nomotehničke primjedbe koje su se odnosile na članke 1., 2., 47., 62. i 93. Prijedloga zakona, dok je brisan kao suvišan članak 86. Prijedloga zakona pa je slijedom toga uskladjena numeracija. U Konačnom prijedlogu zakona dodani su naslovi iznad svih članaka, a slijedom dane primjedbe istoga Odbora, o potrebi dorade strukture Prijedloga zakona u tom dijelu. Članak 7. Konačnog prijedloga zakona izmijenjen je na način da je umjesto održavanja izbora prve nedjelje u listopadu svake četvrte godine, propisano da se izbori održavaju prve nedjelje u svibnju svake četvrte godine, a sukladno prijedlogu zastupnika Roberta Jankovicsa (u ime Kluba zastupnika nacionalnih manjina) te je, s tim u svezi, izmijenjena i odredba o stupanju na snagu ovoga Zakona, članak 107. Konačnog prijedloga zakona (članak 109. Prijedlog zakona). U članku 14. stavku 1. brisana je riječ „puni“, dok je stavku 2., brisana druga rečenica, kao suvišna, s obzirom na članak 14. Zakona o udrušama (Narodne novine, br. 74/14 i 70/17), kojim su propisane odredbe o nazivu udruge. Odredbe članka 16. stavaka 2. i 3. Konačnog prijedloga zakona, izmijenjene su radi jasnijeg

uređenja sadržaja izjave kandidata o nepostojanju zabrane kandidiranja i nepostojanju zabrane višestrukog kandidiranja te su s tim u svezi usklađene odredbe o prekršaju u članku 105. Konačnog prijedloga zakona (članak 107. Prijedloga zakona). Prihvaćen je prijedlog zastupnika Roberta Jankovicsa (u ime Kluba zastupnika nacionalnih manjina) o unošenju skraćenog naziva udruge u sadržaj zbirne liste i glasačkog listića, odnosno prijedlog zastupnika Kažimira Varde (u ime Kluba zastupnika Stranke rada i solidarnosti i nezavisnih zastupnika) o unošenju predlagatelja u sadržaj glasačkog listića. Slijedom toga, dodan je novi stavak u članku 19. Konačnog prijedloga zakona, kojim se, pored ranije navedenih podataka o kandidatima, navodi i naznaka o ovlaštenim predlagateljima iz članka 8. Konačnog prijedloga zakona te je u članku 56. Konačnog prijedloga zakona izmijenjen stavak 1. točka 4. toga članka, dok je mogućnost sadržavanja i razlikovnih podataka iz članka 19. stavaka 6. i 7. Konačnog prijedloga zakona u glasačkom listiću, propisana u novom stavku članka 56. Konačnog prijedloga zakona. Članak 100. Prijedloga zakona dodan je kao novi stavak članka 98. Konačnog prijedloga zakona (članak 99. Prijedloga zakona). Prihvaćen je prijedlog zastupnika Gorana Beusa Richembergha (u ime Kluba zastupnika Građansko-liberalnog saveza i Hrvatske stranke umirovljenika) da se propiše i odgovarajuća primjena odredbi o ovlasti predsjednika vijeća nacionalne manjine po prestanku mandata i na predstavnika nacionalne manjine pa je s tim u svezi dopunjen članak 101. Konačnog prijedloga zakona (članak 103. Prijedloga zakona).

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da se naziv Ustavnog zakona o Ustavnom суду, propisan u članku 102. Prijedloga zakona, piše općenito nije prihvaćen te je predlagatelj zadržao taj naziv u članku 100. Konačnog prijedloga zakona, a u skladu s postojećom praksom korištenja toga naziva i u drugim zakonima (primjerice, Zakona o lokalnim izborima i Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor). Predlagatelj nije prihvatio prijedlog istoga Odbora uz članak 108. Prijedloga zakona da se na drukčiji način odredi prestanak važenja pojedinih odredaba drugog propisa, s obzirom na određenje u članku 136. Zakona o lokalnim izborima (Narodne novine, br. 144/12 i 121/16), a što je obrazloženo uz odredbu članka 106. Konačnog prijedloga zakona. Prijedlog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, usvojen na 30. sjednici, održanoj 6. veljače 2019. godine, da se radi izbjegavanja održavanja izbora za vijeća i predstavnike nacionalne manjine istovremeno s izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske, izbori održavaju ove godine u listopadu, a da vrijeme održavanja izbora kao i do sada bude u svibnju, nije prihvaćen, s obzirom na određenje u članku 7. Konačnog prijedloga zakona. Predlagatelj nije mogao prihvatiti prijedlog istoga Odbora, kao i prijedloge iznesene u raspravi, vezane za rješavanje problematike zaštite od ovrhe računa predstavnika nacionalne manjine jer isto nije predmet uređenja ovoga Zakona, a prijedlog navedenog Odbora o potrebi jasnijeg određenja članka 2. Prijedloga zakona nije prihvaćen s obzirom da je pravo na izbor propisano odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, kako je i navedeno u obrazloženju uz članak. U odnosu na prijedlog istoga Odbora da se u Konačni prijedlog zakona uvedu odredbe o dvojezičnosti svih dokumenata koje se odnose na izbore vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, predlagatelj ostaje pri istom određenju toga pitanja i u Konačnom prijedlogu zakona, a koje je u skladu s odredbama zakona kojim su detaljno uređeni uvjeti službene uporabe jezika i pisma nacionalnih manjina. Nije prihvaćen prijedlog zastupnika Tomislava Žagara (u ime Kluba nezavisnih zastupnika) da se izmijeni odredba o visini prekršaja za davanje netočnih podataka na očitovanju o prihvatanju kandidature, budući da je predviđena kazna

odgovarajuća težini propisanog prekršaja, a sve kako bi imala odvraćajući karakter. U odnosu na iznesena mišljenje zastupnika Andjelka Stričaka i zastupnika Roberta Jankovicsa (u ime Kluba zastupnika nacionalnih manjina), o mogućnosti određenja većeg broja biračkih mjesta, ukazuje se na članak 50. Konačnog prijedloga zakona. S obzirom na prijedlog zastupnika Gordana Marasa da se izbori za vijeća i predstavnike nacionalne manjine održe istovremeno s izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske, a radi veće izlaznosti i smanjenja troškova, ukazujemo da zbog dvije različite vrste izbora, njihovo istodobno održavanje ne bi bilo svrshishodno jer ne bi dovelo do smanjenja troškova provedbe izbora, imajući u vidu propisane različite sastave izbornih tijela za provedbu izbora koje je sukladno izbornim zakonima potrebno imenovati. Budući da se na izborima za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina određuje znatno manji broj biračkih mjesta nego u provedbi svih drugih izbora, moguće je da bi zbog organizacijskih uvjeta provedbe, izlaznost bila i manja. Nije prihvaćen prijedlog istoga zastupnika (u ime Kluba zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske) vezan za određenje obveze jedinicama lokalne samouprave da određeni dio sredstava moraju izdvajati za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, s obzirom da financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina nije predmet ovoga Zakona, uz napomenu da je Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina propisano da jedinice samouprave osiguravaju sredstava za njihov rad.